

У НОМЕР:

**Статус учасника
війни буде
уточнено**

Цього пленарного тижня до розкладу засідань Верховної Ради включено 90 питань. Про це повідомив Голова Верховної Ради Володимир Литвин на вчорашній погоджувальній раді лідерів депутатських фракцій і комітетів.

Лідер БЮТ Іван Кириленко від імені коаліції й уряду запропонував перенести розгляд програми діяльності Кабінету Міністрів щодо подолання впливу фінансово-економічної кризи. Він повідомив, що із 27 комітетів лише дев'ять її розглянули. «Ми хотіли, щоб це був об'єднуючий документ», — зазначив лідер бютівців. Водночас він повідомив, що від Партії регіонів надійшли цікаві пропозиції, які ще не встигли розглянути у всіх фракціях і комітетах.

► СТОР. 2

**До відновлення
довіри людей**

Учора відбулася нарада з координації дій усіх органів державної влади у кризових умовах розвитку економіки, в якій взяли участь Президент Віктор Ющенко, Голова Верховної Ради Володимир Литвин, Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко, голова Комітету Верховної Ради з питань фінансів і банківської діяльності Микола Азаров, голова місії Міжнародного валютного фонду в Україні Джейла Пазарбазіоглу, представник Світового банку Пабло Сааведра та Голова Нацбанку Володимир Стельмах, **повідомляє прес-служба глави держави.**

► СТОР. 2

Молодий спеціаліст бажає познайомитися з роботодавцем

Фото Вячеслава МАДІВСЬКОГО (Укрінформ).

В умовах кризи це не так уже й просто. Експерти прогнозують нову хвилю безробіття вже наприкінці квітня. Потім — у вересні-жовтні. Державі важко гарантувати молодому спеціалісту робоче місце. Проте студентська молодь зараз переважно розраховує на себе, на власні здібності. А допоможуть ярмарки вакансій. Одна з таких днями відбулася в Харківському національ-

ному технічному університеті. «Політех-2009» розрахований насамперед на тих, хто незабаром отримує диплом про вищу освіту. Цей захід, за задумом організаторів — Центру кар'єри «НТУ ХПІ» та Харківського обласного центру зайнятості, — допоможе студентам знайти майбутнє місце роботи, потрапити на практику, ознайомитися з вимогами роботодавців.

Чергове провалля у Калуші

У місті Калуші провалилася земля над відпрацьованими шахтними виробками колишнього калійного виробництва ДП «Калійний завод» БАТ «Оріана». Тут утворилася воронка розміром 20 на 15 метрів. На щастя, жертв та руйнувань немає. Житлові будинки, розташовані довкола шахти, вціліли. Це провалля в Калуші не єдине. До того ж даються взнаки зсуви. Як зазначають фахівці Калуського райвідділу МНС, зсуви ґрунту особливо активізувалися після повеневого літа 2008 року, **повідомляє наш івано-франківський власкор Дарина НАЗАРЧУК.**

ФОТОФАКТ

Волонтери Сенді Кост-Штернер (США) (ліворуч) та Сара Кірбі (Великобританія) вчать розмальовувати писанки дітей з Черкаської спеціалізованої школи-інтернату. Зарубіжні педагоги опанували мистецтво писанкарства в українських греко-католицьких церквах у себе на батьківщині.

Фото Лідії ТИТАРЕНКО.

У редакції «Голосу України» відбулася дискусія на тему «Законодавчий та суспільний виміри запровадження зовнішнього незалежного оцінювання: «за» і «проти». Читайте на 4—6-й стор.

ПОДІЇ

Доля потерпілих гірників поки що невідома

Аварія сталася на шахті «Полтавська» державного підприємства «Орджонікідзвугілля» (Єнакієве Донецької обл.) на глибині 477 метрів. На місце аварії виїхали гірничорятувальники. Всього під землею перебувало 85 осіб. На час підготовки інформації до друку доля потерпілих шахтарів була невідома.

Цими ж днями інспектори Держгірпромнагляду провели цільові перевірки стану провітрювання та пилогазового режиму на шахтах області. Особлива увага приділялася виконанню заходів з попередження вибухів метану та вугільного пилу, покращення провітрювання шахт тощо. Також перевірено наявність і роботоздатність апаратури газового контролю, організацію роботи відповідних ділень і укомплектованість їх фахівцями, ефективність робіт із дегазації, **повідомляє наш власкор Ліна КУЩ.**

Мінвуглепрому доручено спрямовувати кошти зі стабілізаційного фонду на зарплати

Кабінет Міністрів доручив спрямовувати кошти стабілізаційного фонду держбюджету на виплату зарплат шахтарям. Відповідне розпорядження за підписом Прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко від 2 квітня оприлюднено на сайті Верховної Ради.

Так, глава уряду доручила щомісяця, починаючи з березня 2009 року, спрямовувати 350 тисяч гривень «на реалізацію проектів, пов'язаних з підтримкою діючих потужностей вуглевидобувних підприємств (на часткове покриття витрат за собівартістю продукції)». При цьому Мінвуглепрому доручено спрямовувати ці кошти тільки на виплату заробітної плати (з нарахуваннями) шахтарям. Мінфіну доручено внес-

ти у встановленому порядку зміни у розпис державного бюджету.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 9-Й СТОР.

Передсвятковий вірус

Одна з комп'ютерних антивірусних лабораторій виявила банківський вірус Banker. LSL, що використовує відео з великодонною тематикою для зараження користувачів з подальшою крадіжкою грошей з їхніх рахунків в інтернет-банках. Щоб не викликати підозр у користувачів, їм демонструється відео і водночас з цим установлюється шкідлива програма, повідомляє «SecurityLab». Як пояснили експерти, троян Banker. LSL спеціально розроблений для крадіжки паролів доступу до банківських он-лайн-сервісів. Він захоплює управління і зчитує інформацію з клавіатури. Крім того, вірус завантажує на комп'ютер користувача набір текстових файлів, в яких він зберігає захоплену інформацію, а потім намагається їх відправити на спеціальну веб-сторінку. Цей тип вірусів зазвичай поширюється з електронними повідомленнями.

Раніше корпорація Microsoft повідомила, що більш як 97% електронних повідомлень, що відправляються через Інтернет, є спамом.

КОРОТКО

- У Донецьку на житловий будинок впав баштовий кран, кранівницю госпіталізовано.
- Учора у Херсоні залишилися без водопостачання мешканці семи багатоповерхівок.
- У Харкові відкрито інформаційний центр Євроатлантичного співробітництва.
- У Одесі проходить всеукраїнська виставка кактусів.

(За повідомленнями Укрінформу.)

У НОМЕР

До відновлення довіри людей

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Президент у своєму вступному слові нагадав, що питання подальшої співпраці з МВФ включає в себе кілька напрямів економічної політики. Насамперед ідеться про ухвалення двох законопроектів, що стосуються збалансування Пенсійного фонду та норми, що посилює фінансовий стан НАК «Нафтогаз України» через збільшення на 6,1 мільярда гривень коштів для компенсації різниці в цінах. «Я звертаюся до всіх політичних сил з проханням підтримати ті законопроекти, які будуть внесені і розглянуті в парламенті завтра. На жаль, системні економічні кроки, які треба було робити до цього, — не вжиті», — сказав В. Ющенко.

На переконання Президента, необхідно прискорити реалізацію такої програми в Україні, адже в 11 банках Нацбанком уже введено тимчасову адміністрацію, низка банків, до яких ця процедура не застосовувалася, також заявили про необхідність входження в їхній капітал держави для забезпечення нормальної роботи. Для початку масштабної рекапіталізації необхідно внести зміни до законодавства, тож Президент висловив занепокоєння тим, що існує декілька підходів до врегулювання цих питань — один від НБУ, другий — від Мінфіну. Відтак, глава держави запропонував НБУ і Кабміну протягом кількох днів узгодити свої позиції щодо необхідних для рекапіталізації законодавчих змін. Також Президент наголосив, що криза у банківській сфері виникла через недовіру, викликану, серед іншого, й політичними заявами. «Не вплив глобальної кризи є ключовим фактором того, що відбувалося в останні місяці на валютному ринку. Втрачено мінімальну довіру людей на тлі політичних подій, які відбулися в той час, як до банківської системи, так і до національної грошової одиниці», — зазначив Президент.

Через місяць може з'явитися новий формат коаліції

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Про це заявив на вчорашній прес-конференції заступник Голови Верховної Ради **Микола Томенко**. Боротьба з кризою і спільне бажання парламентаріїв працювати над антикризовою програмою, за його словами, може завершитися якісною співпрацею коаліції й опозиції. «Я мрію про коаліцію з чотирьох фракцій, — зазначив він. — Існує формальна співпраця, в рамках окремих законопроектів, а існує якісна співпраця — коаліція». Поки є дві альтернативи: або домовлятися, або йти на дочасні вибори. Нині, на переконання Миколи Томенка, популярна перша ідея. «Я хочу, щоб політики зрозуміли, українська і світова криза всерйоз і надовго. А для того, щоб вийти з кризи, не буває популярних рішень», — переконаний Микола Томенко.

Статус учасника війни буде уточнено

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Лідер «НУ—НС» Микола Мартиненко зазначив, що громадянам не потрібні дострокові вибори, а потрібен достроковий вихід із кризи. Він нагадав, що минулого тижня Україна отримала позитивний сигнал від Міжнародного валютного фонду щодо надання кредиту. Отже, підсумував лідер «НУ—НС», парламентарії мають насамперед приймати законопроекти, спрямовані на стабілізацію фінансової системи.

У свою чергу, лідер Партії регіонів Віктор Янукович наголосив, що пропозиції про перенесення розгляду програми уряду цілком справедливі, оскільки грудневий документ — застарілий і його треба переглядати. «Уряду потрібно підготувати реальну та чітку програму і зміни до державного бюджету», — зазначив Віктор Янукович. Крім того, він додав, що регіонали готові брати активну участь у розробці цієї програми. «Ми готові брати участь у розробці цієї програми і ми хотіли б, щоб це була спільна національна програма. Наша мета не дестабілізувати ситуацію, а подолати кризу».

Лідер Блоку Литвина Ігор Шаров також повідомив, що його фракція підтримує пропозицію перенести розгляд антикризової програми, щоб спільно й уважно її підготувати. Водночас він закликав підтримати постанову щодо святкування 64-ї річниці з Дня Перемоги у Великій Вітчизняній війні.

Комуністи, за словами їх лідера Петра Симоненка, наполягатимуть на наданні інформації про підписання в Брюсселі декларації стосовно газотранспортної системи. Крім того, він закликав розглянути зміни до законів про електроенергетику та засади зовнішньої і внутрішньої політики. Водночас, за його словами, треба підготувати законопроекти, які дозволять повертати у державну власність підприємства, які неефективно управляються.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Валерій Писаренко, Олег Ляшко, керівник апарату Верховної Ради України Валентин Зайчук (зліва направо).

Отже, сьогодні на порядку денному проекти про державну реєстрацію актів цивільного стану та зміни до Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення».

У другому читанні парламентарії обговорять законопроекти про всеукраїнський референдум; про структуру, повноваження та особливості правового і економічного режиму майнового комплексу Національного виробничо-аграрного об'єднання «Масандра» тощо.

Завтра депутати розглянуть питання ратифікації, зокрема, угоди між урядом України та урядом США про співробітництво у сфері науки та технологій. А також проект змін до закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»

(щодо механізму встановлення статусу учасника війни).

У порядку денному четверга — нова редакція змін до Бюджетного кодексу.

«Я побачив налаштованість депутатів на конструктивну роботу», — повідомив після погоджувальної ради глава парламенту Володимир Литвин. Водночас, за його словами, продемонстровано добру волю перенести розгляд постанови про програму діяльності Кабінету Міністрів на пізніший термін. «Сама програма має бути результатом загальної роботи», — наголосив він.

Водночас депутати від фракції Партії регіонів Ірина Акімова, Микола Азаров та Анатолій Кінах заявили: якщо їхні пропозиції не врахують у новій програмі, то регіонали вимагатимуть відставки уряду.

Олександра СЕРВЕЦЬКА.

Швеція хоче активізувати переговори про зону вільної торгівлі

Голова Верховної Ради Володимир Литвин у понеділок прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Королівства Швеція в Україні Стефана Гуллгрена.

Під час зустрічі було обговорено, зокрема, питання стосовно підготовки візиту до України спікера Парламенту Швеції (Риксдагу) Пера Вестерберга, який запламовано на 28—29 травня поточного року.

У цьому контексті В. Литвин та С. Гуллгрена висловилися за активізацію парламентської складової двосторонніх відносин та налагодження системної співпраці по лінії парламентів, що, за словами Голови Верховної Ради, сприятиме «безперервності діалогу на рівні державних інституцій та наших народів».

Сторони також обговорили деякі питання подальшого розвитку співпраці України з Європейським Союзом. «Ми покладаємо великі надії на головування Швеції в ЄС», — заявив В. Литвин.

У свою чергу, посол зазначив, що Швеція, яка головуватиме в ЄС починаючи з другої половини 2009 року, прагне активно розви-

вати відносини з Україною в усіх сферах, особливо у торгово-економічній, і висловив надію, що візит П. Вестерберга стане ще одним кроком у цьому напрямі.

С. Гуллгрена наголосив, що пріоритетами головування Швеції в Євросоюзі стануть боротьба з наслідками фінансово-економічної кризи, навколишнє природне середовище та клімат, а також розвиток подальшого співробітництва з країнами—сусідами Євросоюзу, зокрема, в рамках «Східного партнерства». У цьому контексті посол висловив сподівання, що за період головування Швеції в ЄС відбудеться активізація переговорного процесу щодо угоди про асоційоване членство Україна—ЄС та угоди про зону вільної торгівлі України з ЄС.

Говорячи про «Спільне партнерство», яке базується на спільній ініціативі урядів Швеції і Польщі, В. Литвин зазначив, що Україна розглядає його як «можливість використати різні форми для реалізації свого європейського курсу».

Торкаючись питання боротьби з наслідками фінансово-економічної кризи, сторони погодилися з думкою про необхідність проведення діалогу як всередині кожної країни, так і міждержавного.

**Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.**

Він бачить кожного серцем

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин узяв участь у церемонії нагородження премією «Гордість країни-2008». Це спільний проект Фонду Віктора Пінчука, Нового каналу та газети «Факти». Нагороду в номінації «Почуття обов'язку» Володимир Литвин вручив **Григорію Лебею (на знімку)** — незрячому вчителю з Маріуполя, який майже сорок років викладає у школі історію, економіку та основи права.

Зір Григорій Леонтійович втратив у вісім років, коли разом із однокласниками знайшов гранату часів Великої Вітчизняної війни, що вибухнула в руках хлопця. Життя навіпамаки — важке випробування, але Григорій не зламався: закінчив школу із золотою медаллю, а потім одержав червоний диплом педагогічного інституту. І ось вже майже півстоліття вчителює у середній школі. Він не може сказати, які на вигляд його учні. Але це неважливо. Щоразу, входячи до класу, він бачить кожного. Тому що бачить серцем.

«Сьогодні тут ми знаходимо відповідь на одвічне питання, сформульоване колись поетом: «Где, покажите мне, отечества отцы, которых мы готовы взять за образцы?» — зауважив Володимир Литвин під час церемонії нагородження. — Ми мусимо брати за зразки людей, які в надзвичайних обставинах демонструють дивовижне життєлюбство, непідробний патріотизм і самовіддане служіння своїй справі, людям та країні. Вони доводять усім нам, що можна й потрібно жити, перемагати, утверджувати себе в житті. Сорок років бути педагогом, долаючи обставини і залишаючись людиною найвищого гатунку, — це справжній подвиг».

За словами керівника українського парламенту, такі люди, як Григорій Лебей, мають бути прикладом для вітчизняних політиків, щоб вони бачили, як потрібно жити і як потрібно творити долю країни.

Володимир Литвин подарував Григорію Лебею ноутбук із програмним забезпеченням, яке дозволяє людям із проблемами зору використовувати комп'ютер для читання та набору текстів і користуватися інформаційними ресурсами Інтернету. Це програмне забезпечення складено в комп'ютерній школі громадського об'єднання «Вікно у світ» під керівництвом доктора технічних наук, професора Георгія Цейтліна.

Прес-секретар Голови Верховної Ради.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

САМОВРЯДУВАННЯ

У НОМЕР

Меч Колесова в руках Волинської облради

Понад два гектари неродючої піщуги засадили лісом посадовці обласної ради. Переважно — сосонками-однорічками, а також пророщеними жолудями. Місцем їх трудового десанту стало урочище Острів, що поблизу однойменного села Ківерцівського району, а інструментом — незамінний помічник лісівників так званий меч Колесова, нехитрий, але надійний пристрій для садіння дерев.

Зауважимо, допомагали працівники представницького органу краю одному з трьох лісгоспів комунального підприємства «Волиньоблагроліс», створеного 2007 року рішенням облради. Кошти на заліснення неугідь виділені згідно із затвердженою обласною програмою підвищення родючості землі. Наскільки ж неродючі землі в урочищі Острів, чиновники мали змогу переконатися на власні очі. Тут навіть трава й бур'яни не ростуть, лише невибагливий мох «зозулин льон» — найкраще свідчення того, що ґрунти тут геть пісні. А про те, що робота проведена не марна, свідчить посаджений поруч років двадцять тому сосняк. У ньому, як розповів директор дочірнього підприємства «Ківерціліс» Микола Вашкевич, уже збирають білі гриби, маслюки, зеленіці. Росте він хоч і по-

Чотирьох депутатів позбавили мандатів

На черговій сесії Одеської міської ради голова міської територіальної виборчої комісії Дмитро Монохіді оприлюднив одноголосне рішення комісії про дострокове припинення повноважень чотирьох депутатів від блоку Наталі Вітренко.

— Рішення тервиборчкому, — заявив Дмитро Монохіді, — прийнято після розгляду рішення виконавчого комітету блоку Наталі Вітренко «Народна опозиція», куди входять ПСПУ і партія «Російсько-український союз».

Ці депутати Одеської міськради, згідно з рішенням виконкому блоку Наталі Вітренко, втратили зв'язок з політичною силою, за списками якої вони стали депутатами, і вийшли з фракції «Народна опозиція». Після утворення в жовтні 2008 року групи «Родина» в Одеській міській раді ці депутати вже не належать до політичного блоку, під гаслами якого їх було обрано, і не відбивають мети та інтересів, поставлених керівництвом партійних організацій, що створили виборчий блок.

Замість них територіальна виборча комісія зареєструвала тільки трьох, оскільки передвиборний список блоку Наталі Вітренко «Народна опозиція» виявився вичерпаним. Нині у міській раді Одеси працює 119 депутатів замість 120.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

вільніше, ніж деінде, але вже зіп'явся вгору на десяток метрів.

— Цього року наші лісгоспи посадять ліс на 300 гектарах, із них 90 — на колишніх пустирищах, — повідомив генеральний директор «Волиньоблагролісу», заслужений лісівник України Степан Ковальчук.

— Широ вдячний депутатам і працівникам облради за підтримку. Як показала сьогоднішня акція, не лише словом, рішеннями, а й конкретними справами.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

На знімку: заступник начальника оргвідділу Волинської обласної ради Сергій Назарук і консультант цього відділу Вікторія Мацьоха заліснюють неугіддя.

Фото автора.

Виборчий закон потребує вдосконалення

Про це заявили на вчорашньому брифінгу Владислав Каськів («НУ—НС»), Юрій Мірошніченко (Партія регіонів), Євгеній Суслов і Андрій Шевченко (обидва — БЮТ). Відповідний законопроект «Про вибори до Верховної Ради України» — реєстраційний номер 3366 — вже, за словами авторів, внесено до парламенту.

Головні положення, за словами Владислава Каськіва, це відкриті регіональні списки, багатомандатні округи з розрахунку по 8—12 депутатів від кожного регіонального округу, 2-відсотковий бар'єр для учасників виборів. За словами Юрія Мірошніченка, законопроект гарантує виборцям можливість обирати і питати з своїх обранців. Крім того, законопроект знімає проблему імперативного мандату, поверне в раду регіональних лідерів. А також гарантує проходження до парламенту перших п'ятирок для партій, що подолали бар'єр, і спрощує процедуру голосування. Водночас, наголосив Євгеній Суслов, їхні пропозиції встановлюють механізм запровадження реєстру виборців і якісно оновлять парламент. Андрій Шевченко додав, що авторський колектив пропонує утворити ТСК, яка підготує спільний законопроект (яких, до речі, у Верховній Раді зареєстровано близько 10) про вибори до Верховної Ради.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Як повернути до влади тих, хто працюватиме на громаду

ТОЧКА ЗОРУ

Мене двічі обирали депутатом Солом'янської районної в місті Києві ради. Уперше 2002 року в мажоритарному окрузі, а 2006-го — за партійними списками. У грудні минулого року я добровільно написав заяву і залишив депутатський корпус.

Це був усвідомлений, продуманий, хоч і неординарний крок, на який поки що мало хто зважився. Оскільки мені хотілося привернути увагу до тих «болячок», на які страждає нинішній депутатський корпус місцевих рад. Мені 31 рік і я хочу жити так, щоб потім не соромно було дивитися в очі своїм дітям.

Хто винен?

Ситуація, за якої «бабці» фактично за пайки «продали» столицю, виникла не рік тому, її готували попередні покоління депутатів, прикриваючи все винятково благами намірами.

До складу Київської каденції 1998—2002 років за мажоритарним принципом переважно були обрані депутати-службовці та депутати-бізнесмени нової хвилі.

Кільком депутатам-мажоритарникам із владних структур здалося, що вони під час виборчої кампанії мали нерівні можливості порівняно з депутатами-бізнесменами. Оскільки не мали коштів, щоб видавати (роздавати) матеріальну допомогу та розв'язувати інші матеріальні проблеми виборців свого округу. Депутати зібрали певну групу зацікавлених осіб і прийняли рішення Київської ради, згідно з яким кожен із міських обранців мав можливість використовувати частину коштів міського бюджету для задоволення потреб виборців. Сума ця в різні роки була різна: від 200 до 400 тисяч

гривень на рік на один депутатський округ. (Тоді було 90 членів представницького органу столиці, нині — 120.) Потрібно зауважити, що прийняте положення про це, а також кошти, які були передбачені в міському бюджеті, і досі викликають дуже багато запитань стосовно їх законності. Жодним законом про статус депутатів місцевих рад та про місцеве самоврядування не передбачено навіть можливості мати кошти для використання їх в окрузі. Але оскільки рада (будь-яка) — це нерідко універсальний орган безвідповідальності, положення прижилося й кошти виділялись.

Отже, депутати, працюючи в округах, по суті, «прикуповували» своїх виборців бюджетними грошима, замість того щоб займатися своєю прямою діяльністю та будувати систему, за якої для більшості населення формуються матеріальні та суспільні блага. Фактично «роздаючи» кошти для розв'язання проблем округу, депутати перебирали на себе повноваження соціальних або комунальних служб. Безперечно, така «благодійність» стимулювала прихильність виборців до

певного депутата під час наступної виборчої кампанії.

Ситуація стала складнішою, коли почалися нові вибори 2002 року. Кандидати в депутати Київської ради, які мали наміри обиратися по певному округу, змушені були вкладати більше грошей в округ, щоб за будь-яку ціну сподобатися виборцям. Одразу виникло декілька проблем.

Населення звикло, що депутати розв'язують лише локальні проблеми свого округу: що більше грошей дає депутат або кандидат під час виборів, то він кращий. У ситуації, що склалася, в населення фактично виникла спочатку можливість, а згодом і потреба «продавати» свої голоси.

Тож, щоб бути обраним на наступний термін, треба було лише гарненько вкладати гроші в округ та вчасно про це нагадати виборцям. Кількість рішень, ініціатив, які пропонував депутат, проблеми міста або громади, робота на сесіях чи в комісіях перестали бути критеріями оцінки його роботи.

А з другого боку, витративши чималі гроші, інколи взяті в борг, на передвиборну кампанію, ставши депутатами, вони змушені відпрацьовувати, повертати їх за рахунок використання державно-владних повноважень.

Хвороба передалася до більшості районних в місті Києві рад та в інші міста, а також «згвалтувала» взагалі систему відносин між виборцями та депутатами.

Коли у країні перейшли від мажоритарної виборчої системи до виборів за партійними списками, проблема загострилася ще більше.

По-перше, майже всі партії грішили роздачею матеріальної допомоги під час виборчої кампанії, прямо чи опосередковано, через пайки. Чим і далі «гвалтували» свідомість виборця і його уявлення про справедливу та функціональну владу. По-друге, партії, які отримали більше депутатських мандатів, мають змогу використати значно більші бюджети для видачі виборцю в обмін на прихильність, ніж партії з невеликим

представництвом у радах. Відтак вони стають менш конкурентоспроможними. А партійні приймальні перетворилися на пункти роздачі коштів у вигляді матеріальної допомоги.

Водночас необхідно уточнити, що таке надходження до бюджету. Це встановлені законодавством податки і збори, які збирає держава для забезпечення функціонування державної владної машини. Кошти збираються з виборців, які працюють, виробляють матеріальні блага, отримують зарплату та сплачують податки. Наскільки справедливо державно-владна машина використовує ці кошти — тема іншої статті. А поки що функціонування влади, особливо місцевої, звелось до виконання функцій «дешевого Робін Гуда», який забирає у «багатих», тобто тих, хто працює, і роздає бідним в обмін на голоси, і про себе не забуває.

Що робити?

Зрозуміло, так далі жити не можна, але для того, щоб викоренити це зло, знадобиться не один рік, не одні вибори і не одне покоління депутатів різних рівнів. Передусім потрібно вести серед населення роз'яснювальну роботу, на яку знадобиться чимало часу і яка сама по собі є заходом непопулярним. Оскільки кандидат або партія, яка відверто скаже виборцям, що грошей або гречки роздавати не буде, заздалегідь приречена на втрату популярності у виборців, які звикли продавати свої голоси за подачки. З другого боку, її авторитет зросте серед тих, хто чесно живе, і хто сплачує податки і хоче знати, куди йдуть їхні гроші, на які цілі витрачаються.

На мою думку, це дасть змогу привести до влади покоління політиків, які будуть працювати на громаду. Але й громада повинна змінитися. Без трансформації громадської свідомості важко очікувати, що нове покоління депутатів з'явиться, ніби Афродіта з морської піни. Тільки політики нового покоління з депутатськими мандатами і розумінням викликів часу разом із виборцями зможуть рухати суспільний прогрес.

Олег КОСТЮШКО.

Фото з архіву О. КОСТЮШКА.

ЗНО і вступна кампанія мають бути проведені в повній відповідності до поставлених Президентом України і урядом цілей

Верховна Рада України формує політику держави в галузі освіти. Тому все, що стосується цієї сфери, має бути законодавчо унормовано

Унікальний, потужний чинник вдосконалення освітянської галузі

«КРУГЛИЙ СТІЛ»

У «Голосі України», як уже повідомлялося, обговорювалась проблема «Законодавчий та суспільний виміри запровадження зовнішнього незалежного оцінювання: «за» і «проти». Участь у роботі «круглого столу» взяли голова Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти Володимир Полохало, заступник міністра освіти і науки Павло Полянський, ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка Леонід Губерський, директор Українського гуманітарного ліцею імені Шевченка Галина Сазоненко, головний консультант Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти Євген Красняков, член редколегії «Голосу України», оглядач з питань освіти Іван Ілляш, головний редактор «Голосу України» Анатолій Горлов.

Ред.: — Верховна Рада відхилила законопроект, який визначав порядок зовнішнього незалежного оцінювання. Чому так сталося?

Полохало: — Це вийшло на технічно-технологічному рівні. Деякі депутати з фракції «НУ—НС» і один депутат із БЮТ були відсутні в залі, тому не вистачило

цієї до початку проведення ЗНО-2009. На жаль, цього не сталося. Розуміючи необхідність законодавчого унормування ЗНО, народні депутати — члени Комітету з питань науки і освіти Полохало, Оробець, Давимука, Доній, Зубець, Курило — внесли на розгляд парламенту новий проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань запровадження зовнішнього незалежного оцінювання якості освіти і встановлення відповідальності за порушення порядку проведення зовнішнього незалежного оцінювання знань та використання його результатів» (реєстраційний № 4241 від 19 березня 2009 року). Його підтримують більшість випускників та їхніх батьків, переважна більшість освітян. Вносячи свій законопроект, парламентарії виходили з того, що відповідно до статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються засади регулювання відносин в системі освіти і виховання. А статтею 4 Закону України «Про освіту» саме на Верховну Раду покладено визначення державної політики в галузі освіти. Тобто жодні нормативно-правові акти без законодавчого врегулювання не мають визначати засадничі принципи освіти. Це було нашим кредо із самого початку.

На жаль, сьогодні вже лунають звинувачення в тому, що авторами проекту порушено статтю 107 Регламенту Верховної Ради України, яка передбачає, що законопроект, який за суттю повторює відхилений проект закону, не може бути внесений на поточній сесії парламенту. Маємо надію, що цьому не стане на заваді думка голови Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України п. Єфремова, який у своєму листі до нашого комітету без будь-яких обґрунтувань стверджує, що законопроект за № 4241 зареєстровано з порушенням вимог Регламенту. Абсолютно упереджена точка зору! Як, до речі, і точка зору іншого члена фракції Партії регіонів п. Колісниченка, який під час обговорення урядового законопроекту 17 березня заявляв: «У цих тестах на сьогодні абсурдні питання ставлять, дітям нав'язують нацистську ідеологію, фашистську ідеологію, перекинувшись наша історія, нагнітаються русофобські настрої...». До чого тут це?

«Голос України» правильно зробив, що ініціював розгляд резо-

нансного питання, яке хвилює півмільйона вступників. Загалом — близько двох мільйонів осіб очікують від вишого законодавчого органу країни позитивного розв'язання проблеми в середині квітня. Сподіваюсь, законопроект буде підтриманий парламентом. До речі, нами вже отримано позитивні відгуки на нього від головного науково-експертного управління апарату Верховної Ради, Міністерства освіти і науки, міністерств, які мають у своєму підпорядкуванні вищі навчальні заклади, Академії педагогічних наук України.

Ред.: — Стосовно попереднього законопроекту. На його адресу лунала критика, і доволі серйозна. Тоді цей законопроект представляв міністр Вакарчук. Чи означає це, що міністерство не зовсім володіло ситуацією і не повною мірою врахувало наслідки, які могли бути в разі запровадження ЗНО?

Полянський: — Зовсім не означає. Міністр фахово і переконливо доповідав на пленарному засіданні парламенту; міністерство повністю контролює ситуацію, а «наслідки»

Павло ПОЛЯНСЬКИЙ.

були прораховані ще до початку запровадження всеохопного тестування. Як і шановні члени профільного Комітету Верховної Ради, з яким міністерство, на мою думку, в цілому конструктивно співпрацює, ми усвідомлюємо, що подальше запровадження ЗНО потребує вдосконалення нормативно-правової бази, зокрема, внесення змін і доповнень до національного законодавства в галузі освіти в частині включення основних норм, які формують правову базу зовнішнього незалежного оцінювання.

Документ розроблено саме завдяки тісній взаємодії з комітетом, який очолює шановний Володимир Полохало, окремими народними депутатами, Українським центром оцінювання якості освіти, колективами навчальних закладів, органами управління освітою, українськими і міжнародними експертами, освітянською громадськістю. Ним передбачалося внесення доповнень до трьох законів України: «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту».

У ньому, зокрема, давалося визначення термінів «зовнішнє незалежне оцінювання знань», «зовнішнє незалежне оцінювання знань осіб, які бажають вступити до вищих навчальних закладів»; передбачалося, що прийом на навчання до ВНЗ незалежно від форми власності закладу та джерел оплати за навчання здійснюється на конкурсній основі відповідно до здібностей і рівня знань, визначе-

ного на підставі ЗНО, передбаченого умовами прийому на навчання до вищих навчальних закладів; унормовувалося громадське спостереження за проведенням зовнішнього оцінювання. Право його здійснення надається широкому колу представників громадських організацій, органів громадського самоврядування навчальних закладів. Також було прописано, що зміст програм ЗНО повинен відповідати змісту шкільних навчальних програм і вони повинні затверджуватися одночасно з переліком предметів і термінів проведення оцінювання.

При голосуванні законопроекту у Верховній Раді сталося те, що сталося. Міністерство й надалі зацікавлене, щоб закон був прийнятий, оскільки він знав би дуже багато проблем. Принаймні не «накручувалося» б питання, що, мовляв, ЗНО проводиться «незаконно». Навіть теперішня правова база забезпечує легітимність процедур ЗНО: Указ Президента України від 20 березня 2008 року № 244 «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні» та від 25 вересня 2008 року № 857 «Про забезпечення дальшого розвитку вищої освіти в Україні»; постанову уряду «Про деякі питання запровадження зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти» № 1095, датована ще 25 серпня далекого вже 2004 року; всі без винятку урядові рішення та документи МОН щодо ЗНО пройшли експертизу й були погоджені Міністерством юстиції. Власне, позиція профільного комітету Верховної Ради, про що розповів Володимир Іванович, а також те, що народні депутати, приймаючи закон про державний бюджет на 2009 рік, проголосували за виділення 81 мільйона гривень на проведення цього річного тестування, засвідчили, що загалом ця прогресивна справа знаходить підтримку серед парламентаріїв. Упевнений, врешті-решт, справу буде зроблено, адже ЗНО за опитуваннями громадської думки увійшло до десятки найвизначніших подій за роки після відновлення незалежності України й визнане найуспішнішою освітньою реформою. Сімдесятивідсоткова підтримка громади — це, з одного боку, визнання успіху, а з другого — велика відповідальність.

Ред.: — Торік повсюдно було проведено ЗНО, хоча закону не ухвалили. Діти могли одразу в кілька вузів подавати документи. Це позитив чи негатив?

Губерський: — Насамперед хочу зауважити, що наш університет підтримує ЗНО, запроваджене торік. Ми не робили жодних відхилень від затверджених Міністерством освіти і науки умов прийому. Впродовж останніх двох місяців наші факультети та інститути під керівництвом ректорату провели ретельний аналіз результатів зимої сесії серед студентів 1-го курсу, тобто тих, хто вступив на основі ЗНО. Цей аналіз свідчить, що ЗНО має і позитивні аспекти, і певні суперечливі моменти. До позитиву хочу зарахувати наступне: на юридичний та економічний факультети, до Інституту міжнародних відносин, на спеціальності іноземних мов Інституту філології — понад половину студентів зараховано з регіонів. Причини таких змін зрозумілі: талановиті діти є повсюдно, але раніше вони боялися їхати у великі міста, боялися конкуренції з випускниками шкіл Києва та інших міст. Вони подавали документи до ВНЗ переважно

Леонід ГУБЕРСЬКИЙ.

за місцем проживання або неподалік від домівки. Сподіваюся, досвід минулого року і наші дії з підготовки до цього річної вступної кампанії остаточно позбавили абітурієнтів та їхніх батьків сумнівів, адже все визначатиме лише рівень знань, відображений у сертифікатах центрів незалежного оцінювання.

Ми перевірили, як склали зимову сесію наші першокурсники. З повною упевненістю можемо сказати, що ті, хто вступив на державну форму навчання з високими балами ЗНО — від 180 і вище — як правило, підтвердили свої знання. Переважна більшість першокурсників показала високі знання з тих дисциплін, які були профільними при вступі на ті чи інші спеціальності. Це стосується й переважної частини медальстів, лауреатів олімпіад МОН України та самого університету, випускників університетських ліцеїв. І все це за того, що першокурсники проходили непросту адаптацію.

Але на сьогодні ми бачимо в існуючій системі й певні недоліки. Це стосується насамперед прийому на навчання на факультети природничого, математичного та інженерного профілів. Відверто скажу, що конкурс на ці факультети сьогодні низький. Торік він становив на більшість 1,2—1,5 особи на місце, і це за того, що абітурієнт мав право подавати документи до декількох ВНЗ чи на декілька спеціальностей одразу. Але ж це ті факультети, де формується фундаментальна наука. Така ситуація нас непокоїть.

Очевидна проблема, яка бентежить багатьох у суспільстві. Є безпека, що учні середньої школи будуть вивчати лише ті предмети, що виносяться на ЗНО, точніше, ті, які вони обрали для складання ЗНО. Скажімо, в того, хто вступає на гуманітарний факультет, відпаде потреба у вивченні фізики, математики, географії тощо. У природничика чи математика, навпаки, не буде потреби у вивченні історії чи літератури. Втрачається мотивація, а це становить величезну небезпеку для освіти загалом. Отже, варто враховувати під час вступу результати успішності абітурієнта в школі з усіх навчальних дисциплін, і ми підтримуємо позицію парламентського профільного комітету: закон про ЗНО має передбачати урахування середнього балу документа про повну середню освіту. Я не бачу тут жодного кроку назад, як дехто це стверджує. Якщо ми цього не зробимо, то марно сподіватися на те, що діти опановуватимуть всі предмети шкільної програми. У разі прий-

няття такої пропозиції ми підніме-мо статус документа про середню освіту.

Наступна думка буде, можливо, ще більш категорична, але вона є голосом нашого колективу. Ми вважаємо, слід тісніше пов'язати ЗНО з підсумковою державною атестацією в школі. Аби спонукати школярів до вивчення фундамен-тальних природничих дисциплін, треба зробити обов'язковим для всіх зовнішнє оцінювання з мате-матики (а за великим рахунком — і з фізики). Те саме стосується обов'язковості зовнішнього оціню-вання з історії України для усіх без винятку випускників школи.

Ми багато говоримо про Болон-ський процес, про академічну мо-більність. Але будемо відверті — без належного рівня знань з іно-земної мови діалоги про таку мо-більність залишаються балачками. А це ж справжня катастрофа: сьо-годні мало хто з випускників шкіл володіє іноземною мовою на прис-тойному рівні. І сподіватися в ни-нішніх умовах на те, що абітурієнт прийде до вузу з належним знан-ням іноземної мови — справа мар-на. А тоді про яку мобільність можна говорити і кого направляти за кордон, хоч пропозицій для та-кого навчання в нас чимало?! Ана-лізуючи ситуацію, ми дійшли вис-новку, що фахівцю з фізики чи юриспруденції не потрібне знання іноземної мови на рівні переклада-ча, але він має достатньо володіти розмовною іноземною мовою та професійною лексикою, щоб бути здатним підтримувати наукові зв'язки із зарубіжними колегами.

Ми вважаємо, що виходом з си-туації може бути повсюдне запро-вадження обов'язкового зовніш-нього оцінювання з іноземної мо-ви при закінченні школи та під час вступу до ВНЗ. Це закладе основи мотивації школярів. Інакше нічого не вийде. Ми вже цього року за-провадили на кількох факультетах обов'язковий сертифікат з інозем-ної мови при вступі, але не пішли на введення такої норми загалом в університеті, бо це потребує уве-дження такої вимоги у школах та ВНЗ країни.

Задаймо, така проблема була і з обов'язковим запровадженням незалежного оцінювання з україн-ської мови та літератури. Ми спо-чатку долали сумніви — чи це де-мократично, чи не є це порушен-ням прав людини?

Отже, мають стати загально-державною справою питання — які дисципліни та в якому вигляді вводити до ЗНО, яким чином їх пов'язувати зі вступом? Варто за-мислитися також і над комплекс-ним оцінюванням гуманітарних та суспільних знань випускників шкіл — з правознавства, економі-ки, всесвітньої історії, філософії, етики тощо. Якщо всім миром бу-демо вирішувати цю справу — зможемо розв'язати наявні про-блеми і підняти насамперед якість загальної середньої освіти, про яку ми багато говоримо. За такого комплексного підходу, вважаю, посилюватимуться стимули та мо-тивації щодо вивчення різних предметів у школі. Адже, зрозумі-ло, у вищих навчальних закладах

ми отримуємо вже готовий ре-зультат середньої школи — її ви-пускника, і виправляти проблеми інколи буває вже надто пізно. Я не хочу нікого звинувачувати, але нам добре відомо, що сьогодні ко-їться з рівнем знань випускників школи, коли вони вивчають хто математику, хто історію України, хто іноземну мову з репетитором. А пропонований підхід зміг би за-безпечити саме комплексну підго-товку школярів, якою ми завжди пишалися. Отже, потрібно всім гуртом виправляти цю критичну ситуацію у середній школі, а тоді ВНЗ зможуть відбирати за резуль-татами ЗНО кращих абітурієнтів.

Ред.: — У зв'язку із можливістю оцінювання знань лише з кількох предметів школа втрачає своє пер-винне значення. Чи не губимо ми молоде покоління, яке вчить два-три предмета, а все інше їм не цікавить?

Сазоненко: — Одразу зауважу, що ми маємо досвід незалежного зовнішнього оцінювання з 2002 року. У тестуванні беруть участь 100 відсотків наших випускників. І ще не було випадку за всю історію ліцею, щоб хтось із них не вступив до вузу. Тому це дає змогу зробити висновок: ЗНО — це унікально по-

Галина САЗОНЕНКО.

тужний чинник реформування су-часної освіти. Вважаю, профільний комітет Верховної Ради України, Міністерство освіти роблять дуже потрібну справу. Ми, а це педко-лектив, батьки та ліцеїсти, одноз-начно «за» ЗНО знань. Цього року лише один учень в анкеті на запи-тання: «На кого ти розраховуєш при вступі?» написав: «Я розрахо-вую на випадок». Тобто він думає, що йому поталанить. Інші в анке-тах пишуть: «Я сам відповідаю за свій результат» — ось що важливо. Не покладаються на батьків, на те-лефонне право та гаманці. Я дуже рада, що сьогодні не йдеться на «крулому столі» про корупцію. Кожен із моїх учнів каже: в мене вірять мої вчителі, значить, я пере-магаю обставини. На моє переко-нання, жоден репетитор не може забезпечити систему підготовки до ЗНО, за короткий час (навіть за півроку) не підготує до тестування. Ми проводимо пробне тестування, знаємо, хто добре навчається, а хто думає: побіжу до репетитора. Це не

врятує, бо результати свідчать: по-гано навчався в школі — отримаєш відповідні бали.

Отже, має бути цілісна система. Це робота кожного закладу. Як це зробити?

По-перше, я знаю, що таке су-часний директор, знаю, що таке вчитель, який сьогодні практично не хоче читати, не знає основ тес-тологічної науки, не хоче підвищу-вати кваліфікацію. Головний чин-ник — людина. Від неї багато що залежить. Я кажу про вчителя, який інтелектуально спроможний, професіонал і готує до ЗНО, але є й такий, якого називають урокова-вцем. Від послуг останніх ми від-мовляємось.

По-друге, я абсолютно погод-жуюся з Леонідом Васильовичем у тому, що лише ЗНО з обов'язково обмеженою кількістю навчальних дисциплін спровокує монопред-метну освіту, а не освіченість — за-гальнокультурну компетентнісну освіту, яку давала загальна середня школа. Вибір цих предметів невеликий, під час вступу до вузів — два, максимум — три. Виходить, лише три ці предмети серйозно вивчає учень. Тому, на мою думку, необхідне узгодження ЗНО з пра-вилами вступу до ВНЗ. Наведу приклад. Нещодавно ми підпису-вали угоду про співробітництво з однією з найбільших шкіл Китаю, де навчається тисяча старшоклас-ників. Як у них відбуваються дер-жавні іспити? Це не зовнішнє оці-нювання, а обов'язкові державні іспити. Для вступу до вузів у Китаї беруть до уваги п'ять дисциплін — рідна мова і література, історія, ма-тематика, іноземна мова. А далі — профільний предмет. Якщо ти хо-чеш стати хіміком, складай додат-ково хімію, якщо ти хочеш бути філософом, складай предмет «Лю-дина і світ», юристом — правоз-навство тощо. Гадаю, слід повер-нутись до минулорічного профіль-ного тестування. Чи є ризики? Звісно, є. Ризики технологічного характеру (вплив людського чин-ника). Ліцеїсти, обговорюючи цю тему, просять зняти всі пільги, у тому числі для сиріт. Слід надава-ти для таких абітурієнтів лише со-ціальні пільги.

Як відібрати учнів, які спро-можні вчитися, а не просто відві-дувати уроки? Пригадую слова од-ного з президентів США, який ка-зав, що Радянський Союз їх обра-няє в галузі освіти і науки, бо там до них ставляться як до релігії. Як-що ми втратимо освіту, не досяг-немо економічного прогресу. Я запрошую всіх парламентаріїв у лі-цей поспілкуватися з учнями. Ви-пускники їх переконують: для то-го, щоб вчитися, треба добре вчи-тися, для того, щоб одержувати добру освіту, треба дуже добре вчитися. Не може бути освіта роз-мінною монетою для політиків, але в законодавство слід вносити зміни. Суспільство розвивається і це вимагає відповідної реакції па-рламенту.

Урахування середнього балу до-кумента про середню загальну освіту — це теж наша вимога. Проси-мо міністерство і профільний Ко-мітет Верховної Ради врахувати це.

Ред.: — Народні депутати не

проти ЗНО загалом. Вони проти та-кого тестування, яке пропонувалося. От і зараз висловили масу претензій до пропонованого законопроекту. Очевидно, в цій ситуації не варто бігти поперед батька в пекло. Треба продумати, і є ще час, щоб всі крап-ки розставити над «і». Ви самі ска-зали, що має бути щонайменше п'ять предметів...

Сазоненко: — З огляду на те, що ми говоримо про сутність і прин-ципи ЗНО, а не про технологічні підходи. Технологію закон не може прописувати, на мою думку. Закон прописує загальні принципи. А технології — справа професіоналів. Звичайно, ідеалу досягти немож-ливо. Слід врахувати позицію ви-пускників, учителів, батьків. Це непросте. Тому треба обов'язково приймати зміни до законів, адже 72 відсотки громадян країни під-тримують ЗНО.

Ред.: — Володимире Івановичу, оці зауваження, що прозвучали, про-понований законопроект враховує?

Полохало: — Думка Галини Стефанівни дуже важлива. Торік на нашому комітеті вона говорила, що 98 відсотків випускників її лі-цею були за зовнішнє незалежне оцінювання. Чому необхідно зако-нодавчо врегулювати ЗНО?

Назvu ключові причини, хоча їх значно більше. Коли ми кажемо про верховенство права, то наголо-шуємо, що ідея запровадження ЗНО перебуває на етапі законодав-чого становлення і потребує вдос-коналення. Я не згоден з тим, ко-ли говорили, що зовнішнє неза-лежне оцінювання — це найпотуж-ніший чинник реформи вищої ос-віти. На мою думку, ЗНО — це ли-ше один із механізмів, інструмен-тів реформування вищої освіти. Насправді реформування вищої освіти і освіти взагалі потребує комплексних зусиль і розуміння політичною елітою і всіма політич-ними силами, що освіта має бути пріоритетом. Вона, на жаль, не стала пріоритетом за 18 років неза-лежності нашої держави. Зовніш-нє незалежне оцінювання — це механізм рівного доступу громадян до вищої освіти. Я одразу відкидав ідею, що ЗНО — інструмент бо-ротьби з корупцією. Це була хибна ідея. Ми наголошуємо на рівному доступі до освіти і на тому, щоб наша вища освіта була конкурен-тоспроможна на європейському рівні. Брак законодавчої бази або відсутність унормування ЗНО як-раз спровокує виникнення непору-зюм у сфері фінансового кон-тролю за витрачанням коштів на проведення зовнішнього незалеж-ного оцінювання якості освіти. А це чималі кошти з державного бюджету України. Рахункова па-лата України здійснила аудит ре-зультатів проведення зовнішнього незалежного оцінювання в 2008 році і зробила низку серйозних висновків. Зовсім недавно всі 450 депутатів ознайомилися з доку-ментом і ніхто не спростовував ту інформацію. Рахункова палата зазначила, що процес запровад-ження зовнішнього незалежного оцінювання відбувався за непов-ним нормативним і недосконалим адміністративним урегулюванням. Мінфіном та іншими органами державної виконавчої влади не вирішено пи-тання фінансування територіальних на-вчальних екзаменацій-них центрів тощо. То-му всі члени комітету жорстко висловились за посилення контро-лю організації та по-рядку проведення зо-внішнього незалежного оцінювання. Центри незалежного оціню-вання мають контро-люватися? Безпереч-но. Такий контроль повинен здійснювати-ся передусім на зако-нодавчому рівні. Тому новий законопроект піднімає вагу серед-нього балу атестату під час прийому до ВНЗ.

Законопроект про-понується також встановлення належ-ного правового стату-су сертифіката ЗНО. Це є в новому зако-нопроекті. Тут я абсо-лютно підтримую рек-

торів, адже це статус документа державного зразка, це не лабора-торна робота. Нашим проектом закону пропонується внести зміни та доповнення до базового Закону України «Про освіту» в частині включення лише основних норм, які формують законодавчу базу зовнішнього незалежного оціню-вання. Також пропонується вклю-чити до Закону України «Про ви-щу освіту» визначення термінів, основні засади та вимоги до по-рядку проведення ЗНО, встанов-люються види інформації, якій під час проведення оцінювання має надаватись статус конфіден-ційності, передбачено право на отримання засвідчених копій сер-тифікаційних робіт. На відміну від урядового законопроекту, нами запропоновано внесення змін та доповнень до Кримінального ко-дексу України, Кримінально-про-цесуального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо вста-новлення відповідальності за по-рушення порядку проведення зо-внішнього незалежного оцінюван-ня якості освіти та використання його результатів. Так, доповнення до статті 183 Кримінального ко-дексу України передбачає вста-новлення відповідальності за по-рушення права на освіту під час проведення ЗНО та використання його результатів, перешкоджання проходженню оцінювання, дер-жавної підсумкової атестації чи вступних випробовувань до вузів, умисне порушення порядку про-ведення зовнішнього незалежного оцінювання, а також за підробку та використання завідомих підроб-лених документів про освіту. Таке траплялося і в деяких інших краї-нах. Для того, щоб у нас цього не сталося, законодавець передбачає норми, які були б запобіжним, превентивним заходом. Для цього пропонується додаткова стаття 330¹, яка передбачає кримінальну відповідальність за умисне розго-лошення конфіденційної інфор-мації, якщо це завдало суттєвої шкоди інтересам держави чи пра-вам особи.

У Кодексі України про адміні-стративні правопорушення пропо-нується збільшити розмір штрафів за порушення порядку обліку, зберігання і використання доку-ментів та інших носіїв інформа-ції, які містять конфіденційну ін-формацію, що є власністю дер-жави. І міністерство тут зацікав-лене. Наша мета — забезпечити громадянам рівний і справедливий доступ до вищої освіти на конкурсних засадах. Має бути за-гальнонаціональний моніторинг, на якому визначається реальний рівень загальної середньої освіти, щоб ми могли усунути нічим не виправдане психологічне наван-таження на випускників, які з одного і того самого предмета складають екзамен двічі. Я не хотів би зупинятися на всіх дета-лях законопроекту. Якщо ми приймаємо його в першому чи-танні, на цьому робота не завер-шується. Треба переконувати більшість депутатського корпусу. Треба йти у фракції, показувати, розказувати, і роз'яснювати.

На жаль, на цьому шляху трапляються негаразди та непе-редбачувані ситуації. Один з ав-торитетних послів великої зару-біжної країни написав листа до нашого парламенту, де дуже пе-реймається проходженням цього законопроекту. Я це розініюю, м'яко кажучи, як недоречність. Ми самі спроможні визначати свої пріоритети. Гадаю, зарубіж-ний посол подав поганий при-клад. Я не уявляю, щоб якийсь ук-раїнський посол в якійсь країні міг би радити тому чи іншому за-конодавчому органу, які закони треба приймати. Комітет не міг не відреагувати і надіслав лист Голові Верховної Ради України з відповідними оцінками.

Ред.: — А чи є в законопроекті позиція, яка враховує середній бал атестата?

Полохало: — Якраз це є. Хочу наголосити й на тому, що серед авторів законопроекту є і член Партії регіонів Михайло Зубець, і член «Єдиного центру» Леся Оробець, і представники «На-родної самооборони», і БЮТ. До

ЗАКІНЧЕННЯ НА 6-Й СТОР.

Унікальний, потужний чинник вдосконалення освітянської галузі

ПОЧАТОК НА 4–5-Й СТОР.

речі, ми часто пропонуємо законопроекти, над якими працюють представники всіх партій і фракцій. У комітеті ми практично одностайні в поглядах на розвиток вітчизняної освіти. Освіта — не те ристалище, де слід зводити політичні рахунки. Освіта — це основа розвитку суспільства, нації та держави, запорука майбутнього. Вона є стратегічним ресурсом поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення авторитету і конкурентоспроможності держави на світовій арені.

Сазоненко: — Хочу зазначити, що у нас незалежне оцінювання проводиться з 2002 року.

Полохало: — Воно реально почалося десь у 1992 році. Деякі вузи розпочали незалежне оцінювання експериментально.

Полянський: — Коли хтось каже про «численні порушення» при проведенні ЗНО, треба конкретно говорити, про що саме йдеться. Природно, якісь огріхи були, але якщо їх порівняти з тими порушеннями і кількістю скарг до міністерства і комітету, які надходили за традиційного формату вступних випробувань, то це просто не піддається порівнянню. Громадські спостерігачі засвідчили, що в 2008 році зовнішнє оцінювання проведено об'єктивно й на високому рівні, без суттєвих порушень. У 2008-му за процесом ЗНО спостерігали 13 тисяч українських та зарубіжних спостерігачів, котрі загалом дали дуже високу оцінку. Лише за тестуванням з української мови та літератури спостерігали 6 тисяч громадських спостерігачів, з математики та історії України — 3 тисячі. Громадський контроль є запорукою суспільної підтримки. На 460 тисяч учасників ЗНО-2008 було подано лише 3 тисячі апеляцій. Не було жодного судового позову.

Загалом тестування — це спеціальна наука, дуже специфічна. Гадаю, Євген Васильович та інші учасники «круглого столу» погодяться з тим, що вже навіть не дивує, коли хтось щось десь колись чув, щось знає чи здогадується і лише на цій підставі вважає себе неперевершеним фахівцем з тестування. З таким само успіхом я міг би вважати себе фахівцем із двигунів внутрішнього згорання лише тому, що бачив, як рухається автотранспорт... Технологія моніторингу якості освіти, тестування — це специфічний, дуже складний процес. Я підтримую Леоніда Васильовича щодо необхідності підвищення якості знань учнів і студентів точних наук. У міністерстві вже проведено всеукраїнську нараду з цієї проблеми. Потрібно знайти баланс, бо з наступного року «настає» профільна школа, в структурі якої серед інших передбачено суспільно-гуманітарний та художньо-естетичний профілі. Якщо, умовно кажучи, ми тестуватимемо тих, хто готується до вступу в консерваторію, з математики чи хімії, то результат можна спростувати. Те саме стосується гуманітарних дисциплін щодо учнів фізико-математичного профілю. Ми прийняли спеціальну міністерську програму, яка враховує ці та інші особливості.

Коли ж закидають, що будучи-то тестування провокує ситуацію, коли учні не будуть вчити всі предмети, то будь-який вчитель скаже, що учні зазвичай ніколи й не вчили з однаковою наполегливістю всі дисципліни. До 2002 року в нашій країні на повторний курс залишалися десятки тисяч дітей, але вчитися вони від того краще не стали. А у випускних класах і діти, і батьки особливо увагу приділяли тим пред-

Євген КРАСНЯКОВ.

метам, з яких мали складати вступні іспити. Це до теми, як «раніше вчили всі предмети».

Отож і виходить, що ЗНО, як і релігія, має своїх жерців і своїх страждальців... Я заздрю Галині Стефанівні, вона не заступник міністра, не голова комітету і не ректор, може не дбати у своїх висловлюваннях про дотримання політичних кордонів...

Сазоненко: — І можу навіть народних депутатів критикувати.

Красняков: — Новий законопроект щодо законодавчого забезпечення організації та проведення зовнішнього незалежного оцінювання якості освіти був готуваний ще 10 травня 2008 року. Його представила робоча група, до якої входили представники Міністерства освіти і науки, народні депутати, фахівці-практики і управлінці, директори загальноосвітніх навчальних закладів, представники громадськості. Як член робочої групи, хочу зупинитися на основних положеннях нового, підкреслюю, нового законопроекту за № 4241. Він не повторює той проект, який вносився урядом, він значно ширший. Ми порівняли проекти. З'ясувалося: спільними є лише 18–20 відсотків норм та положень. Які новели має депутатський законопроект? Обов'язковим буде врахування середнього балу документа державного зразка про повну загальну середню освіту. Вважаю, наші діти будуть вчити не тільки 2–3 предмети, а намагатимуться отримати значно вищий середній бал, який увійде в загальну кількість балів, які вони отримають за результатами ЗНО. Безперечно, це істотно впливатиме на підвищення рівня знань з усіх предметів, дисциплінуватиме випускників під час проходження державної підсумкової атестації. На відміну від урядового законопроекту, в депутатському врегульовується питання щодо співвідношення державної підсумкової атестації та зовнішнього незалежного оцінювання. Сьогодні в Законі України «Про загальну середню освіту» є поняття лише державної підсумкової державної атестації. Саме тому пропонується внести зміни та доповнення до статей 34 та 37 зазначеного закону в частині того, що зміст, форми і порядок проведення державної підсумкової атестації визначаються і затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі освіти.

Полянський: — Дуже важливий момент помітив Євген Васильович. Хіба що в «канонічному» тексті законопроекту доречно писати «документ про повну загальну середню освіту», оскільки чинне законодавство не оперує терміном «атестат» і, по-друге, бали виставляються не в

самому документі, а в додатку до нього.

Красняков: — Ми знаємо, Павле Броніславовичу, і в документі немає слова «атестат».

Ред.: — Можливо, варто врахувати якісь особливості, а не лише керуватися підсумками зовнішнього незалежного оцінювання. Брати до уваги, скажімо, особливості окремих вузів, факультетів. Адже хімічний факультет має свої особливості, іноземних мов — свої. І, певно, слід враховувати якісь додаткові умови до вступу, а не лише результати ЗНО?

Губерський: — Звісно, такі особливості є. Вони стосуються насамперед творчих здібностей, рівня фізичного розвитку тощо. Але умовами прийому ці аспекти враховані: так, наприклад, у нашому університеті під час вступу на напрями «журналістика» та «літературна творчість» передбачено проведення творчого конкурсу.

Додаткові вимоги варто було б враховувати у вигляді середнього балу документа про повну загальну середню освіту.

Стосовно іншого, то введення додаткових випробувань під час вступу становить певну небезпеку і буде кроком назад порівняно з нинішньою ситуацією. Ми обговорювали це питання на Вченій раді університету. Лунали різні думки, наприклад, про те, що варто було б враховувати під час вступу на природничі, математичні та інженерні напрями результати університетських олімпіад для обдарованої молоді, які ми проводимо понад 30 років. Сьогодні, на відміну від попередніх років, результати цих олімпіад під час вступу не зараховуються. Це набагато краще, ніж запроваджувати додаткове внутрішнє оцінювання. Чому ми не йдемо на такий крок? Тому що є небезпека зловживань, адже знову рішення залежатиме від суб'єктивних оцінок окремих людей...

Наше завдання, нехай це і пролунає патетично, — добір талановитої молоді. Змоделюємо ситуацію: в регіоні є талановита дитина. Куди вона піде навчатися? З найбільшою ймовірністю — неподалік від домівки, адже ВНЗ у нас понад 800. Та де вона зможе краще реалізувати себе щодо фізики, математики, біології, хімії тощо? Гадаю, відповідь очевидна. Тому, на мою думку, набутий досвід проведення олімпіад варто було б запровадити під час відбору на навчання обдарованої молоді. Ми можемо розробити умови проведення та завдання олімпіади, надати базу для її організації, викладацький склад, а правила проведення затверджувало б Міністерство освіти і науки України, яке із залученням зовнішніх незалежних спостерігачів могло б контролювати й цей процес. Спільно з НТУУ «КПІ» та МАНУ ми ініціюємо прийняття програми «Майбутнє України».

Сазоненко: — З цього приводу я я наведу приклад. На зустрічі з президентом «Могилянки» учні запитали: чому «Києво-Могилянська академія» проводить своє додаткове тестування? На якій підставі? Чому дозволено переважати лише одному закладу? Пильги мають бути лише інтелектуальні. Для переможців IV етапу всеукраїнських олімпіад, III етапу Малої академії наук, міжнародних конкурсів.

Ред.: — Чи не здається вам, що незалежне оцінювання стане свого роду тавром для молодих людей? Буде довідка — і жодного шансу вступити до вузу. Чому ми так категорично вирішуємо це питання? Чому не зробимо так, щоб у юнаків та дівчат був вибір: хоче він незалежного оцінювання — будь-

ласка, ні — хай складає іспити. Це перше. І друге. Сьогоднішній випускник може ставитися легко-важно до навчання, але через рік може отямитися. У нього має бути вибір.

Сазоненко: — А чому у нього має бути вибір, а в тих, хто вчиться серйозно, — ні?

Якщо той випускник був неучком і через рік усвідомив, що йому треба мати гарну освіту, він має право. Сучасними правилами це передбачено, але через рік, а право вибору в тому, що людина, яка не навчилася в такому віці виконувати певні правила, ніколи не усвідомить своєї вибори.

Ред.: — З вами не згодні...

Сазоненко: — Бо ви з учнями ніколи не мали справу. Ми даємо право — вибирай, Сьогодні ти не хочеш вчити предмет «Людина і світ» — вивчай ділову англійську мову, англійську літературу, історію права, будь ласка, вибирай.

Полохало: — Це проблема, яку ми обговорювали з першим віце-прем'єром, міністром освіти і науки. Ця проблема артикулюється в листах до комітету. Ми торік втратили десь 90–100 тисяч заочників, тому що багато хто з них закінчив школу з оцінками 6, 7, 8... І вони злякалися, були не готові... Вони подумали, що на заочний вступити завжди вистигнуть. Що таке заочники для вищих навчальних закладів в умовах світової економічної кризи? Це фінансова основа вузів. І тут ми підтримуємо і Кабмін, і міністерство, які розумно розв'язуватимуть проблему. А ось інша тема — контрактики. Сьогодні дуже важливо закладам вижити. Можливо, варто надати право вибору заочникам.

Губерський: — Торік під час проведення вступної кампанії ми зіткнулися з проблемами при комплектації заочних відділень. Можливо, це були недоліки першого року роботи за новими умовами прийому. Але я не впевнений, що цього року такі проблеми не повторяться. Адже ті, хто вступає на заочні відділення, як правило, вже інша соціальна категорія абітурієнтів. Ми переконалися на прикладі багатьох із них, що нерідко перешкодою при ЗНО виступав вік та психологічні чинники, наприклад, боязнь осоромитися. Чи маємо ми вихід з цієї ситуації? Мені здається, що тут є ще над чим подумати та опрацювати різні варіанти розв'язання проблеми.

Полянський: — Тоді треба зробити окремий зразок документів, де було б чесно написано, що студент чи студентка навчався саме на заочній формі навчання. А згодом з'ясувати, хто із роботодавців візьме такого спеціаліста на пристойну роботу...

Губерський: — Одним із фундаментальних гасел ЮНЕСКО в стратегії освіти є теза: «Освіта упродовж усього життя». Це гасло передбачає можливість вибору форм здобуття освіти, забезпечення права на самовдосконалення і на саморозвиток особистості. І те, з якої спеціальності та в якому віці людина здобуває освіту, отримує професійні чи навіть світоглядні знання, — це особиста справа людини, а держава зобов'язана забезпечити це право та створити належні умови, в тому числі для заочної форми навчання.

Полянський: Як на мене, то сама постановка питання про переважність для заочної освіти свідчить, що вона «якось не така». От ми тут згадували про кризу в контексті «виживання» ВНЗ. Але ж, колеги, не абітурієнти існують для університетів, а

зовсім навпаки. Бо якщо сповідувати іншу методологію, то так ми можемо домовитися до того, що й поліклініка має право «свого» хворого відбирати. Адже навчальні заклади утримуються коштом платників податків, і вони надають послуги громадянам, а не навпаки. Звісно, тут можна шукати формати, але у правовому полі. У нас поки що, дякувати Богу, вища освіта не є примусово-обов'язковою.

Полохало: — До речі, у нас кількість студентів (100 на тисячу населення) вища, ніж у будь-якій європейській країні.

Сазоненко: — Навіть більша, ніж у Фінляндії, яка визначає вищу освіту як обов'язкову.

Губерський: — Насамперед хочу зазначити, що законодавство України не характеризує заочну форму навчання як меншовагітну, навіть попри те, що в громадській свідомості побутує така думка про неї. Тому тут варто передусім методично та принципово йти до її вдосконалення. Більше того, нині у всьому світі запроваджуються екстернат та дистанційна освіта, які є ще складнішими, аніж наша традиційна заочна освіта, коли студент все-таки приїжджає на сесію. У разі ж дистанційної освіти безпосереднього контакту студента й викладача може і не бути. Отож нам слід шукати способи та форми вдосконалення отримання знань, умінь і навичок. Час не стоїть на місці, і людина прагнути до нового завжди. Тому нам слід бути готовими до цього і діяти в необхідному напрямі.

Ред.: — Питання, яке хвилює щонайменше два з половиною мільйони співгромадян. Якщо депутати не приймуть закон — зовнішнє незалежне оцінювання якості знань буде чи ні?

Сазоненко: — Буде.

Полянський: — ЗНО вже є. Власне, процедура ЗНО-2009 перетнула екватор. Після успішного виконання в 2008 році Указу Президента в частині переходу на зовнішнє незалежне оцінювання перед міністерством і Українським центром оцінювання якості освіти у 2009 році стоять не менш складні завдання. Піднята високо планка організаційного і методичного забезпечення ЗНО й висока ступінь суспільної довіри до такої форми перевірки якості освіти в середній школі та механізми вступу до університетів не залишають нам іншого, як не менш успішно провести його цього року. Незважаючи на об'єктивні труднощі, ЗНО і вступна кампанія мають бути проведені в повній відповідності до поставлених Президентом України і урядом цілей.

Як показав досвід минулого року, саме системні кроки, спрямовані на забезпечення прозорих процедур при завершенні навчання у школі й під час вступу до університетів, втілені в ЗНО, є запорукою чесного моніторингу якості освіти на всіх її шаблях.

Полохало: — Верховна Рада України формує політику держави в галузі освіти. Тому все, що стосується цієї сфери, має бути законодавчо унормовано. Це дасть змогу уникнути містечкового тлумачення і застосування ЗНО. Так само убезпечить від зловживань. Але найголовніше — це буде кардинальним зрушенням у бік утвердження рівних прав громадян на отримання освіти. Можливо, законодавець запізнився через перманентні вибори, перевибори, довибори... Законодавець запізнився — хай виправляє свою помилку. Якщо ми говоримо про державу, де владарює закон.

Ред.: — Дякуємо всім за розмову.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Наші хіміки не можуть конкурувати з російськими. Через ціну на газ

Очікування сіверськодонецьких хіміків, що з настанням весни ринок мінеральних добрив оживе, не виправдалися. Попит на сільгоспхімію, як і раніше, низький. На сіверськодонецькому «Азоті» за перший квартал було вироблено продукції на більш ніж 500 мільйонів гривень. Це лише 40,7% відсотка порівняно з аналогічним періодом минулого року. Бо виробничі потужності використовуються лише на половину. Результатом такої роботи стало істотне зниження податкових відрахувань до бюджетів всіх рівнів. «Для того, щоб ЗАТ «Сіверськодоонецьке об'єднання «Азот» працювало беззбитково, ціна природного газу не повинна перевищувати 150 доларів, — вважає президент ЗАТ Олексій Кунченко. — Вітчизняні азотні підприємства, які використовують природний газ як технологічну сировину й одержують його за ціною 262 долари без урахування ПДВ, не в змозі конкурувати з російськими виробниками, для яких ціна газу становить зараз 54 долари за тисячу кубічних метрів».

Олексій Кунченко закликає керівників країни прислухатися до пропозицій виробників азотних добрив. Зокрема, хіміки просять уряд дозволити їм самостійно домовлятися про купівлю газу в Туркменії, Узбекистані, Казахстані. Поки що держава має свідомосткову монополію на його постачання в Україну й розмитнення. Керівники хімічних підприємств також пропонують установити диференційовану ціну на природний газ, що використовується як технологічна сировина. Якщо ціни на мінеральні добрива падають — треба знижувати й ціну на газ. Вартість імпортного газу пропонується здешевити за рахунок розведення газом українського видобування.

Алла АНТИПОВА.

▶ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Привласнив майже півмільйона за підробленими накладними

Оперативники Державної служби боротьби з економічним злочинством в Івано-Франківській області викрили регіонального менеджера одного з ТзОВ, який упродовж чотирьох років підробляв видаткові накладні на отримання товарних цінностей. Внаслідок таких нехитрих операцій «підприємливий» менеджер привласнив будівельних матеріалів на суму 435,9 тисячі гривень. Як повідомили у прес-службі МВС України, порушено кримінальну справу за ознаками злочину, передбаченого ч. 5 ст. 191 КК України (привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем).

Дарина НАЗАРЧУК.

▶ ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Посівну розпочав священик

У ПСП «Колос» (село Максимівка Кременчуцького району) посівна за традицією почалася з молитви. Місцевий священик отець Анатолій Куліш провів на полях сільгоспдприємства молебень, в якому взяли участь керівники області й району. Господа просили, щоб дав добрий врожай і здоров'я його зібрати. Також дякували за щедрий минулорічний дар, коли ниви порадували полтавців більш ніж чотирма з половиною мільйонами тонн хліба.

Лариса КОБА.

Вклонімося великим тим рокам

10 квітня Одеса урочисто відзначала 65-ту річницю визволення від румунських і німецько-фашистських окупантів

Наступальна операція військ 3-го Українського фронту під командуванням одесита генерала армії Родіона Малиновського тривала 72 години. Ратний подвиг воїнів-визволителів заслужив високу оцінку — 27 частинам і з'єднанням, що найбільш відзначилися у визволенні міста, було присвоєно ймення «Одеські», тисячі бійців і командирів

були нагороджені орденами й медалями.

Одеса була першим містом, якому в 1965 році було присвоєно почесне звання «Місто-герой». Радість свята визволення разом з жителями міста розділили делегації 13 міст-героїв, що прибули на торжества.

У святковий день визволення відбувся фестиваль-конкурс «Пісня в солдатській шинелі».

У школах пройшли «Уроки мужності» за участю ветеранів минулої війни. Біля монумента Невідомому матросові відбулася урочиста церемонія поновлення несення Почесної вахти на посту номер один вартами шкіл міста. Також відбулося покладання вінків до монумента Невідомого матроса, а в акваторії Одеського морського торговельного порту — риту-

альний спуск вінків на воду на згадку про загиблих моряків — захисників і визволителів міста.

Цими днями в Одесі проходять 9-ті Міжнародні спортивні ігри міст — героїв України, Білорусі й Росії. У них беруть участь 300 юних спортсменів.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

ФОТОФАКТ

Представники громадської організації «Авдет» (АР Крим) пікетували будинок Кабінету Міністрів, вимагаючи розв'язання земельних питань.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

До Азовського моря возитимуть додаткові маршрутки

Через складні економічні умови прогнозується скорочення пасажиропотоку до Азовського узбережжя в літній період на 15—18 відсотків. Однак додаткові сезонні рейси на маршрутах все-таки введуть. Починаючи з травня, до Кирилівки із Запоріжжя мікроавтобуси від'їжджатимуть щогодини, три додаткові рейси відкриють до Бердянська та один — до Приморська. Це зніме напругу на центральному автовокзалі й дасть змогу людям доїхати до місць відпочинку у доброму настрої.

Але невирішеними залишаються проблеми безпеки пасажирських перевезень та поліпшення якості автотранспортного обслуговування. Стурбованість викликають численні випадки недобросовісної конкуренції з боку водіїв, які надають послуги без дозвільних документів. Зокрема, торік на маршруті Запоріжжя—Кирилівка щодоби курсувало 30 нелегальних мікроавтобусів, котрі уникали оподаткування і не завжди вписувалися у правила безпечної експлуатації та комфортності для пасажирів.

За даними ДАІ, у першому кварталі 2009 року складено 127 протоколів стосовно перевізників, які працювали без необхідних дозвільних документів. Тому ОДА спільно з ДАІ відпрацьовує план перевірки автоперевізників, а незабаром до цієї роботи залучать і фахівців Антимонопольного комітету.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

Буде аеропорт на рівні європейських стандартів

Ще рік тому Львівський аеропорт являв собою невеличкий термінал, плюс кабінет директора. Фактично — ні майна, ні землі... Аеродромний комплекс був у власності військових, а справи більшості об'єктів перебували у судовому процесі. Крім того, для продовження злітно-посадкової смуги львівського аеропорту необхідно було вирішити долю земельних ділянок, що належали кільком власникам.

Нині всі ці перепони подолано. І аеропорт отримав документи на право власності на будівлі та споруди. В його розпорядження передано і земельну ділянку площею близько 12 гектарів — землі запасу Сокільницької сільської ради Пустомитівського району. Виявили розуміння і мешканці села Сокільники, які передали нотаріально засвідчені паї в зону реконструкції аеропорту. Сумарно більше 300 гектарів землі — це достатня територія для реконструкції і розвитку аеропорту як єдиного організму.

Тому можна стверджувати — реконструкція аеропорту стартувала на доброму ґрунті. Вона розпочалася з урочистого закладання капсули.

Загалом орієнтовна сума, передбачена для реконструкції злітної смуги, довжину якої збільшать на 800 метрів, побудови нового терміналу і ще кількох супутніх проектів, становить два мільярди гривень. Якщо раніше пропускна спроможність ае-

ропорту була лише 200 людей за годину, то після завершення робіт можна буде пропускати 1000 осіб, а в разі потреби — й дві тисячі. Заплановано також пустити рейсовий автобус між аеропортом і вокзалом. Це буде перший в Україні проект прямого сполучення аеропорту та вокзалу.

Для довідки. 2008 року із державного бюджету профінансовано заходи на розвиток аеропорту в сумі 5087,8 тисячі гривень, що становить 39,7

відсотка від запланованого обсягу. На цей рік, відповідно до державної цільової програми підготовки «Євро-2012», передбачено виділити з держбюджету 186,89 мільйона. Іде пошук інвестора, який долучився б до проведення кількох запланованих робіт.

Ірина ЄГОРОВА.

Львів.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ФОТОФАКТ

У Києві православні християни відсвяткували Вербну неділю.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Писанка на фестивалі

Одразу після Великодня в Коломиї відбудеться обласний відкритий фестиваль «Писанка».

Його засновниками та організаторами виступили управління культури та управління освіти Івано-Франківської ОДА, а також Коломийська міська рада. У фестивалі візьмуть участь відомі прикарпатські та українські писанкарі, аматорські фольклорні колективи, майстри декоративно-ужиткового мистецтва, учасники дитячих і учнівських студій писанкового розпису.

Основна мета фестивалю, за словами ініціаторів, — розвиток писанкарства, вдосконалення традицій народного мистецтва з декоративного розпису, виявлення і підтримка обдарованої молоді, популяризація писанки як національного символу Великодня дійства, ознайомлення з традиціями писанкарства різних регіонів України, Європи та світу.

У програмі писанкарського свята — майстер-класи, які вестимуть відомі майстри писанкового розпису, а також фольклорно-етнографічна творчість Великодня календарно-обрядового змісту: ігри, гаївки, веснянки, театралізовані сценки та хореографічні композиції.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Загальна сума заборгованості із зарплат нині сягає 1495 млн. грн., повідомили у Міністерстві праці та соціальної політики (Укрінформ)

Внаслідок інтенсивних дощів на Львівщині підтоплено житлові будинки (Укрінформ)

У НОМЕР

► **ТЕРНОПІЛЬЩИНА**
Святкові кошики отримають ветерани та інваліди

Понад 700 осіб, які мешкають в різних регіонах України, в рамках добродійної акції «Писанка» отримають напередодні Великодня святковий кошик з набором усіх необхідних до свята продуктів.

Її ініціаторами стали Спілка української молоді (СУМ) та Організація жінок України (Великобританія). Саме українки, які нині живуть у Великобританії, зібрали кошти для подарунків, а вручити їх попросили активістів СУМу. За словами голови крайової управи цієї молодіжної організації Святослава Липовецького, великодні кошики отримають люди похилого віку, інваліди, учасники визвольного руху не лише Тернопільщини, а й Івано-Франківської, Львівської, Рівненської, Донецької, Херсонської, Кіровоградської, Чернігівської, Київської областей та міста Києва. Для молоді важливим буде не лише передати великодні кошики, а й поспілкуватися з представниками старшого покоління.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Покладаємося на власні сили... і застарілу зброю

АРМІЯ

Нещодавно уряд схвалив чисельність Збройних сил України на 2009 рік. Наша армія під новий рік має становити 191 тисяча осіб, зокрема, 148 тисяч — військовослужбовців.

Раніше для посилення бойового потенціалу Міністерство оборони пропонувало збільшити чисельність ЗС у поточному році до 200 тисяч, а у наступному — до 212 тисяч, в тому числі 162 тис. військовослужбовців. Навіть було внесено певні корективи у призовну кампанію.

Причина згаданого рішення — недофінансування. Адже перехід армії на контрактну основу вимагає великих грошей. Наша ж країна кілька років поспіль намагалася зробити це мінімальним коштом. Не вийшло. У період кризи крокування у бік професійної армії загальмувалося. Експерти кажуть, військового бюджету ледве вистачить, щоб солдат нагодувати, а про технічне оснащення, модернізацію годі й мріяти.

З огляду на нові геополітичні умови та недофінансування потреб оборони необхідно припинити скорочення Збройних сил України, вважає голова правління Центру воєнної

політики та політики безпеки генерал-лейтенант запасу Євген Шелест.

— Новітні геополітичні умови, коли питання членства України в НАТО відкладається принаймні до того часу, аж поки українське суспільство переважною більшістю підтримуватиме вступ до альянсу, та враховуючи, що Україна не є членом інших військових блоків та союзів, потрібні перегляд раніше прийнятих рішень про структуру та чисельність Збройних сил України й припинення їх подальшого скорочення, — каже Євген Шелест.

Отже, зараз треба розраховувати на власні сили. Міноборони кількістю особового складу намагається вирішити проблеми, котрі мали б розв'язуватися завдяки сучасній техніці й озброєнню. Та величезними руками країну не захистиш, вважає директор Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння Валентин Бадрак. На думку експерта, Укра-

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

їні варто зосередитися на програмах, які безпосередньо впливають на обороноздатність держави. Проте програми переозброєння за нинішнього фінансування можуть бути виконані лише на десять відсотків.

Гальмування реформ пов'язане з кризою, браком коштів чи відсутністю політичної волі,

переконані фахівці. Але світова криза не є основною причиною. За умов політичного консенсусу в країні запрацювала б, нехай і не в повному обсязі, програма розвитку Збройних сил. Але нинішня ситуація в країні навряд чи дає сподівання на розвиток війська цього року.

Ольга ВІТЕР.

У ялтинському зоопарку «Казка» отруїли звірів

В одному з найвідоміших зоопарків країни — ялтинській «Казці» — шок і траур: отруєно кілька звірів — улюбленців дітвори та дорослих.

Першим через сильнотоксичну отруту загинув 17-річний шимпанзе Чарлік, за ним — пекінес Кузя. Наступного дня — дві рисі й самець пуми. Нині ветеринари борються за життя шестирічної вагітної самки пуми й лева.

За висновком експертизи й консиліуму лікарів, померли тварини від шурячої отрути. Підкинути її могли тільки відвідувачі, бо на території зоопарку шурів не травлять вже давно. Директор «Казки» Олег Зубков зауважив також, що останні погрози отруїти тварин і спалити зоопарк він отримав ще восени два роки тому, у розпал боротьби з незаконним паркуванням перед зоопарком.

Зубкову, за його словами, тоді загрожував приватний підприємець — племінник недавно звинуваченого в корупції экс-прокурора Ялти, який нині перебуває в бігах. Після того, як в кінці минулого року «Казка» виграла тендер з облаштування прилеглої паркувальної зони, зоопарк підпалили: згоріло авто для перевезення тварин і складські приміщення. Правоохоронці невдовзі знайшли підпалювачів: це були паркувальники, які зізналися в скоєному, але їхні адвокати домоглися закриття справи.

Наразі, хто був зацікавлений у смерті тварин, Зубкову сказати складно. «Таке відбувається вперше за 13 років», — наголосив директор зоопарку.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

А у нас водопровід без хлору!

На Дністровському водогоні, що поїть сотисячний Кам'янець-Подільський, запрацювала установка, яка дозволяє використовувати для знезараження води не традиційний хлор, а менш шкідливий для людського здоров'я гіпохлорид натрію. Вартість обладнання — близько 800 тисяч гривень. Воно є власністю громади, адже придбано за кошти, які мали б надійти від орендаря водо- і тепломереж ЗАТ «Тепловоденергія» як амортизаційні відрахування. «Щоразу, відбираючи зразки води для досліджень за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками, бачимо, що нововведення справді помітно поліпшило цей життєво необхідний продукт», — запевнив головний державний санітарний лікар міської санепідемстанції Борис Шевчук.

Окрім того, місто позбулося й небезпечного об'єкта — сховища хлору, що вміщувало шість тонн цієї речовини. У разі витoku речовини могла статися екологічна катастрофа.

Віра ШПИЛЬОВА.

«Живому вулику» на Хрещатику — 50 років

Учора в столиці презентували нове видання «В об'єктиві часу». Його вихід приурочили до відзначення 50-ї річниці від дня заснування Київської організації Національної спілки журналістів України (НСЖУ).

— Дуже приємно констатувати той факт, — каже Михайло Сорока, голова Київської організації НСЖУ, — що чисельність Національної спілки журналістів, і нашого відділення зокрема, зростає. Зараз тільки Київське відділення налічує 3,5 тисячі членів. А ще 50 років тому це була загальна чисельність усієї спілки. Що й казати, коли за останні два з половиною роки наші лави зросли на півтори тисячі членів. І найприємніше, що більшість із них — молодь. А це свідчить, що в нас є майбутнє.

Та чи не найбільше тішиться пан Сорока з того, що і через півстоліття спілка зберегла свої основні функції. «З моменту заснування довкола спілки згуртовуються журналісти, консоліднують свої сили», — каже М. Сорока. Виявляється, саме через активність столичних журналістів приміщення Київської спілки НСЖУ називають «живим вуликом».

Однак на днях народження прийнято не тільки говорити про майбутнє, а й згадувати минуле. Саме це і є одним з головних завдань презентованого видання — розповісти про минулину української журналістики. І цього разу історія публіцистики не обмежується

датами, звітами чи то статистикою, а наголос робиться передусім на спогадах відомих журналістів про не менш відомих своїх колег.

— Це справді явище в українській журналістиці. Сподіваюся, ця книга стане початком створення подібних видань. А потім усі матеріали можна систематизувати й вибудувати історію нашої, української, журналістики.

А от Алла Малієнко, відповідальний секретар Київської організації НСЖУ, шкодує про те, що, мовляв, однієї книги замало: «Знаєте, про кожного члена нашої спілки можна писати та видавати окремі книжки».

До речі, презентація «В об'єктиві часу» це лише один із заходів, запланованих у рамках відзначення 50-річчя НСЖУ.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

На знімку: голова Київської організації Національної спілки журналістів України Михайло Сорока, президент Національної радіокомпанії України Віктор Набруско, головний редактор і упорядник книги «В об'єктиві часу» Володимир Проненко під час презентації книги.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Старшокласників вчать їздити за правилами

На вихідних на столичному автодромі «Чайка» відбулися перші відкриті змагання автогри за правилами «Безпека». Організатори події — Державтоінспекція, Міністерство освіти та науки, Міністерство у справах молоді, сім'ї та спорту і Всеукраїнська спілка автомобілістів. У грі взяли участь старшокласники з різних регіонів країни. Вони повинні були подолати визначену дистанцію, не порушуючи правил дорожнього руху. У такий спосіб Державтоінспекція намагається підвищити культуру керування серед наймолодших водіїв.

На знімку: головним завданням учасників було дотримуватися правил дорожнього руху, зокрема, пропускати пішоходів.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Іслам Каримов написав книгу про те, як перебороти кризу

У посольстві Республіки Узбекистан в Україні відбулася презентація книги президента цієї країни під назвою «Світова фінансово-економічна криза, шляхи й заходи з її подолання в умовах Узбекистану». Представив видання українським дипломатам, народним депутатам і журналістам посол Республіки Узбекистан в Україні Ілхом Хайдаров.

За його словами, Іслам Каримов у своїй книзі запропонував кілька заходів виходу з кризи. **Перше**, прискорити програму мо-

дернізації підприємств шляхом зменшення собівартості товарів на 20 відсотків. «Держава поставила промисловості таке завдання й

усіялько допомагатиме його реалізовувати», — наголосив посол. **По-друге**, в Узбекистані впровадили механізм збереження цін на енергоресурси протягом 2009 року. І, **по-третє**, підприємства-імпортери одержать особливі пільги, зокрема, у вигляді реструктуризації боргів перед бюджетом. Ці заходи, на думку посла, допоможуть узбецькій економіці зменшити удари світової кризи. Книга Іслама Каримова також змушує за-

мислитися над тим, що буде після кризи. Зокрема, лідер Узбекистану пропонує деякі заходи, серед яких — створення зони вільної індустрії на базі аеропорту міста Навої.

Крім того, в посольстві представили друге видання Міжнародного проекту «Україна—Узбекистан: мости дружби і співробітництва». Його мета — показати торгово-економічні й гуманітарні зв'язки між двома країнами.

Тетяна ПАСОВА.

Шлях до Баварії лежить через добрі знання

Новоград-Волинський міський голова Микола Боровець зустрівся з німецькими гімназистами, які перебувають у місті в рамках міжшкільного обміну.

Зв'язки між місцевою гімназією імені Лесі Українки та гімназією з міста Візентайд, що в Баварії, започаткувалися більше десяти років тому. Одним з ініціаторів цих зв'язків став вчитель німецької мови гімназії імені Лесі Українки депутат обласної ради Вален-

тин Вітренко. Цього разу делегація з 16 гімназистів та двох учителів перебувала в Новограді-Волинському два тижні. Кожен день був насичений цікавою пізнавальною програмою.

Зайве, мабуть, нагадувати про те, що учні Валентина Вітренка з ентузіазмом вивчають німецьку мову, виходять переможцями олімпіад. Адже тільки тих, хто добре нею володіє, включають до складу делегацій, які відвідують Баварію.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

І людей працевлаштують, і будинки-інтернати підтримають

Цього року видатки на утримання будинків-інтернатів на Полтавщині зменшено порівняно з минулим роком на 124 тисячі гривень.

Спрямують наявні фінанси передусім на зарплату, розрахунки за електроенергію, тепло й воду. Грошей на капітальні ремонти будівель немає. Затверджений на цей рік фонд зарплати не дає можливості укладати з громадянами цивільно-правові договори на виконання робіт. Щоб заклади охорони здоров'я та інтернати області й надалі могли нормально працювати, на їх базі

створять 348 оплачуваних тимчасових робочих місць. Такий проект на чергову сесію обласної ради вніс голова облдержадміністрації Валерій Асадчев, якого підтримали депутати. Наприклад, 50 додаткових робочих місць з'явиться на основі Токарівського психоневрологічного інтернату. Працюватимуть безробітні. Здебільшого вони прибиратимуть територію, ремонтуватимуть приміщення, обслуговуватимуть підопічних будинків-інтернатів, працюватимуть у сільському господарстві. Оплачуватимуть ці громадські роботи за рахунок коштів Фонду зайнятості.

Вл. інф.

Населення Тернопільщини скоротилося ще на 5,3 тисячі осіб

Населення Тернопільщини за минулий рік скоротилося ще на 5,3 тисячі осіб: за рахунок природного скорочення — на 3,8 тисячі, міграції — на 1,5. Можна вважати, що з карти області зник невеликий райцентр. А населення області на 1 січня 2009 року становило 1093,3 тисячі осіб.

Природне скорочення спостерігається в усіх районах, крім Буцацького та обласного центру, де невеликий приріст: відповідно 29 і 735 осіб. За всіма потоками міграції з області вибуло 15 тис. осіб, прибуло — 13,5 тис. Емігрують найчастіше у Європу. Найпопулярнішими є Іспанія, Ні-

меччина, Польща, а також США. Щодо внутрішньої еміграції, то найчастіше тернопільці виїжджають до Києва, Хмельницької та Івано-Франківської областей. А приїжджі здебільшого перебувають з Російської Федерації та інших країн СНД. На жаль, офіційна статистика не відає, скіль-

ки вихідців із Тернопільщини нині перебуває у статусі заробітчан. Судячи з того, що минулого року лише офіційним шляхом (через банки) від них надійшло понад 230 мільйонів доларів, їх кількість чимала.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Від наркозалежності лікують кувалдою

У дитячому містечку «Лукомор'я» севастопольці і гості міста з легкістю можуть шандарахнути на вибір: або по цвяху, забиваючи його у намальовану пляшку горілки, або кувалдою — по плакату із символом наркозалежності. І таким чином, за задумом організаторів акції, — назавжди покінчити зі шкідливими звичками.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

Фото

Василя БАТАНОВА.

Шахтобудівники відмовилися підніматись на поверхню до виплати зарплати

Одинадцять будівельників, які ведуть роботи на шахті «Чайкине» державного підприємства «Макіїввугілля», відмовилися підніматись на поверхню. Гірники вимагають негайно погасити тримісячну заборгованість у заробітній платі і профінансувати з бюджету капітальне будівництво в галузі. За словами голови Донецької шахтобудівельної територіальної організації профспілки працівників вугільної промисловості Володимира Лашенка, шахтобудівникам урвався терпець: у Шахтарську робітники збираються пікетувати міську раду, а працівники тресту «Донецькшахтобудмонтаж» погрожують розпочати безстрокове пікетування обласної держадміністрації.

«На сьогодні (понеділок) до шахтобудівельних організацій так і не надійшли кошти на виплату заборгованості з заробітної плати, — зазначив профспілковий лідер. — Обіцяні практично місяць тому гроші, виділені зі Стабілізаційного фонду держбюджету на погашення заборгованості з заробітної плати робітникам шахтовуглебудівельних підприємств, у розмірі 24 мільйони гривень, досі не надійшли на підприємства. Ці кошти могли б повністю закрити питання заборгованості з зарплати за минулий і частково — за 2009 рік, однак досі немає чіткого механізму швидкої реалізації відповідної постанови Кабміну. Сьогоднішні стихійні протести — це відповідь шахтобудівників керівникам країни і галузі, які забрехалися: вони не можуть не знати, що борги перед нами не погашені».

Як повідомлялося раніше, в березні шахтобудівники провели акцію протесту в Києві, після чого Кабмін пообіцяв виділити кошти на погашення заборгованості в зарплаті. В об'єднанні «Макіїввугілля» вважають, що місце протесту — виробки шахти «Чайкине» — обране невдало: ані шахта, ані вугільне об'єднання не можуть виплатити гроші шахтобудівникам.

Ліна КУЩ.

СВІТ КОРОТКО

► ТАЙЛАНД

У Бангкоку армія розіграла демонстрації

У столиці Таїланду щонайменше 70 чоловік дістали поранення під час розгону армією антиурядових демонстрацій. Як повідомляє радіо «Свобода», вчора у місті було чути стрілянину, проти протестувальників застосовували сльозогінний газ. У відповідь учасники демонстрацій закидали поліцейських камінням і пляшками із запалювальною сумішшю. Прем'єр-міністр Абхисіт Ветчачива оголосив напередодні надзвичайний стан у столиці — після штурму демонстрантами будинку МВС і зриву саміту АСЕАН. Прихильники опозиції вимагають повернути до влади колишнього прем'єра Таксіну Шінаватру, усунутого від влади 2006 року в результаті військового перевороту.

► ЗІМБАБВЕ

Обіг національної валюти заборонено

Уряд Зімбабве вирішив припинити функціонування національної валюти — зімбабвійського долара, **повідомляє АРР**. Це рішення узаконило вже існуючу практику, оскільки місцева валюта фактично зникла з обігу. За словами міністра економіки країни Елтона Мангома, зімбабвійський долар не прийматимуть до оплати протягом року, оскільки «його вартість не забезпечена нічим». У січні 2009 року рекордна в світовій історії інфляція в Зімбабве змусила державну владу піти на безпрецедентний крок — офіційно дозволити використання на території країни іноземних валют: ботсванійської пули, південноафриканського ранда, долара США, євро і британського фунта.

► ГРУЗІЯ

Опозиціонери вимагають відставки президента

У Тбілісі опозиціонери продовжують демонстрації, мета яких — домогтися відставки президента країни Михайла Саакашвілі. Одна з лідерів грузинської опозиції, екс-спікер парламенту Ніно Бурджанадзе звинуватила керівництво Грузії в організації нападу у ніч проти неділі співробітниками МВС на прихильників опозиції на площі перед парламентом. «Після нападу стало цілком зрозуміло, що із Саакашвілі не можна вести жодного діалогу, і вимога про його відставку залишається в силі», — заявила Бурджанадзе. Водночас Михайло Саакашвілі звинуватив опозиціонерів у тому, що демонстрації влаштовують за гроші російських олігархів, проте він поки що не оприлюднив документи, якими цю заяву можна підтвердити.

► ПОЛЬЩА

Пожежа забрала життя 21 безпритульного

У результаті пожежі, що виникла минулої у будинку соціальної опіки міста Камінь Поморський на півночі Польщі, загинуло щонайменше 21 чоловік. Польські ЗМІ повідомляють, що пожежа у триповерховому будинку, де було зареєстровано 77 осіб, трапилася о другій годині ночі (за київським часом). За попередніми даними, рятувальні служби впоралися з пожежею лише вранці.

Учасників легендарного керченського підпілля Миколу Єфремова, Михайла Радченка, Інну Насташенко, Таїсію Березіну, Івана Долгокєрова з нагоди 65-ї річниці визволення міста-героя Керчі від німецько-фашистських окупантів Уповноважений Верховної Ради з прав людини Ніна Карпачова нагородила Почесним знаком «За мужність» (*Укрінформ*)

У порту Южний на Одещині пройшла акція «Зелений десант» (*Укрінформ*)

КРИМІНАЛ

► РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Шахраї гендлювали чужою землею

Причому продавали одні й ті самі ділянки по кілька разів. Угруповання виявили співробітники управління Державної служби боротьби з економічною злочинністю УМВСУ в Рівненській області. Злочинці діяли з розмахом — за допомогою сучасної копіювальної техніки підrobляли офіційні документи на чужу землю, яку й продавали. Схема «оборудки» була така: з оголошень у пресі обирали жертву обману — особу, котра хотіла придбати ділянку. Їй пропонували «землю» та фальшивий пакет документів на неї на ім'я Джамілова Руслана Івановича (до речі, зараз міліція з'ясовує, яким чином паспорт цього громадянина потрапив до шахраїв). Саме так були «продані» за десять тисяч доларів США земельні ділянки кільком мешканцям Дубенського і Березнівського районів. Потрапив на гачок до шахраїв і один із мешканців Костополя.

Тамара ЛИСЕНКО,
начальник відділу зв'язків
з громадськістю УМВСУ
у Рівненській області.

► ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Згорів разом із бур'янами

Попри неодноразові попередження екологів про шкідливість спалювання минулорічного сухостою, по всій території області то тут, то там димлять городи, пагорби, береги річок. Інколи це призводить і до трагічних наслідків. Так, у селі Лузанівка Кам'янського району місцевий 73-річний житель загинув під час спалювання бур'янів на своїй присадибній ділянці.

Як повідомили у прес-службі МНС У Черкаській області, тільки-но селянин розвів вогнище, як пориви сильного вітру швидко, по сухій траві, рознесли вогонь навколо нього. Чоловік почав гасити полум'я, спіткнувся і впав. Коли на місце прибула з райцентру «швидка допомога», лікарі вже не могли врятувати пенсіонера. Понад 90 відсотків його тіла було обпечено.

Лідія ТИТАРЕНКО.

► ДОНЕЦЬК

Вулиці патрулюватимуть військові

Протягом десяти днів військовослужбовці військової частини 3037 та працівники підрозділу спецпризначення внутрішніх військ «Ягуар» охоронятимуть громадський порядок у Донецьку. Спільно з ними вулиці патрулюватимуть місцеві правоохоронці та десять екіпажів ДАІ із Дніпропетровської і Луганської областей.

Начальник ГУ МВС України в Донецькій області Микола Куп'янський сподівається, що присутність на вулицях «Ягуара» поліпшить криміногенну ситуацію, яка залишається неспростою. Порядок в обласному центрі охоронятимуть додатково 85 нарядів. Їхнє завдання — попередити скоєння злочинів і затримувати зловмисників по гарячих слідах. Виявлятимуть і «гасролерів», незаконних мігрантів та інших правопорушників.

Такі заходи безпеки також дадуть можливість правоохоронцям підготуватися до роботи під час чемпіонату Європи з футболу серед юнаків, який улітку пройде в Донецьку та Маріуполі.

Ліна КУЩ.

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Селянський «банк» ще не розорив жодної родини

Карпилівська сільська рада спрямувала 10 тисяч вільних коштів у Чернігівський обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі. Останній надав мешканцям цього населеного пункту пільгових 3-відсоткових кредитів майже на 100 тисяч гривень.

— Людей дуже виручили ці гроші, — каже сільський голова Ганна Ляшенко. — Ось молода родина акушерки Тетяни Поремської хіба могла б знайти одразу 5000 гривень? Чи родина завідувачки поштового відділення Валентина Степаненко? А тепер вони щомісяця сплачують протягом кількох років посильні для них суми.

Вільні кошти сільська рада отримала завдяки співпраці із СТОВ «Батьківщина», яке орендує 1500 гектарів земель запасу. Інвестор допоміг у газифікації сіл органу місцевого самоврядування. А вже сільрада зароблені кошти поклала в «банк», який дбає про сільчан. Нині розмови про дуже вигідні кредити набувають поширення Придесенням. Адже отримати на купівлю будинку, на газифікацію відповідну суму без грабіжницьких 14—20 відсотків сьогодні видається мало не дивом. До обласного фонду підтримки індивідуального житлового будівництва на селі надійшло 15048 заяв. Якби кожному заявнику виділили хоча б по 1000 гривень, то на це треба було б знайти 15 мільйонів. Але...

людям потрібно і по 10 тисяч, і по 100. Загалом у заявах фігурує прохань на суму 34,7 мільйона гривень. Адже новітню будівлю не зведеш за 20 тисяч гривень. На жаль, задоволено із зареєстрованих заяв лише 4443.

Минулого року фонд залучив для фінансування сільських жителів аж 10,8 мільйона гривень (у попередні роки такі суми становили відповідно 7,3—8,2 мільйона гривень). Завдяки цьому протягом 12 місяців зведено 67 будинків, придбано 6, проведено газифікацію 1199 осель, збудовано 145,2 кілометра підвідних газопроводів.

— Торік ми почали реалізовувати і програму підтримки особистих селянських господарств, — розповідає директор Чернігівського обласного фонду підтримки індивідуального житлового будівництва на селі Петро Марченко (*на знімку*). — За наші кредити мешканці сіл, фермери придбали 36 тракторів китайського виробництва. Сьогодні вже є 115 бажаючих купити не тільки техніку, а й косарки, сівалки, інший сільгоспінвентар. Нинішнього року фонд також активно

Хто «позичив» у держави мільйони?

Мабуть, багато хто з читачів газети запам'ятав сюжет у теленовинах на одному із центральних каналів: десятки інвалідів на візках перекривали у Саках шлях до моря. Так люди, котрі страждають на тяжке захворювання хребта, протестували проти рішення тендерної комісії, в результаті якого право на лікування таких хворих одержав не випробуваний і роками перевірений інвалідами-спинальниками санаторій імені Бурденка, а зовсім інша лікувальна установа. Ніхто не зміг толком пояснити, як це могло статися.

Подібне трапляється, на жаль, так часто, що стає вже системою, особливо в сфері державних закупівель.

Кременчуцьке підприємство «Завод залізобетонних шпал Кременчука» має заслужений авторитет не лише у робітничому місті на Дніпрі, а й за його межами. Декілька років тому, коли завод не діяв, у віддаленому від центру міста мікрорайоні панувало безробіття, а отже, і всі його лихі вияви — злочинність, крадіжки, пияцтво, наркоманія та інші біди. Тож сьогодні, коли через незрозумілий, на думку колективу, тендер, а, отже, відсутність виробничого замовлення, підприємство, де трудяться понад 700 чоловік, знову може зупинитися, мешканці околиці зі страхом чекають колись пережитого лихоліття. А, проте, **на фінансовому залізобетоні кременчуцьких будівників шпал, їхньому внеску в міський бюджет тут тримаються лікарня, школа, дитсадки, себто все буденне життя.**

Коли 6 березня цього року оголосили тендер на виробництво шпал для української залізниці, кременчуцям ніщо не віщувало поразки. Втім,

процедура засідання тендерної комісії досить рутинна і ні на дешицію не відступає від належного порядку. Жодних зауважень до учасників конкурсу, їхньої документації не прозвучало. Хто побажав з якихось причин взяти самовідвід, той його взяв. Поміж суперників кременчуцьких виробників шпал лишилося кілька великих і дещо менших підприємств. Але якщо мовити серйозно, то суперника — жодного, бо, на їхню думку, вони запропонували найкращі умови.

— Ми виставили значно нижчу ціну за товари, ніж наші колеги, — розповідає директор заводу Микола Стадніченко. — До того ж залізничники мали розраховуватися за продукцію не за 30, як заведено, а через 100 днів. Цим самим, фактично, підприємство погодилося певною мірою кредитувати залізницю весь цей термін. Всі дивувалися, мовляв, як ви можете працювати з такою низькою ціною. Але все було багато разів прораховано, тож ми знизували плечима: а нашо з державної залізниці лупити три шкіри? Нормальний бізнес лише тоді є нормальним, коли всім добре.

Відповідно до затвердженій тендерної документації «ЗЗБШ Кременчука» набрав тисячу балів, у той час як суперники із Гнівані, Запоріжжя, Коростеня, Старокостянтинова від 725 до 734 балів. Отож кременчуці ані на мить не сумнівалися, що саме з ними буде укладено угоду на постачання залізобетонних шпал. Тим паче, що їхній товар відзначається високою якістю. Шпали сертифіковані в Україні, в Росії та деяких інших країнах СНД.

Та сумніви все-таки закрадалися в душу. Не давали спокою телефонні дзвінки, котрі пролунали зі столиці напередодні проведення тендера. За словами директора, заводу пропонували лот № 4 на 43 тисячі шпал, у той час як його місячна потужність 100 тисяч. А що: решту лотів також розділили по телефону між запоріжцями, коростенцями та іншими? **Невже ще до проведення тендера комітет вже розділив сестрам по сережці? Якщо це так, то кому потрібна була така вистава?**

Тільки після поїздки до Києва та довгих поневірянь директора заводу Миколи Стадніченка з держпідприємства матеріально-технічного забезпечення залізничного транспорту «Укрзалізничпостач» заводчанам надійшло офіційне повідомлення про відхилення тендерної пропозиції, оскільки умова, мовляв, не відповідає вимогам тендерної документації з усіх чотирьох лотів. Це було — як грім серед ясного неба, адже юристи виважували не лише кожне слово, а й кому. Та й на засіданні тендерної ко-

місії жодного, бодай найменшого, зауваження не було, — скаржитися директор.

Автор, як журналіст, довго намагався зв'язатися по телефону із заступником директора цієї шанованої установи. Марна справа. Зрештою, після довгого стукання у двері мені дозволили п'ятихвилинну аудієнцію. Чинювник довго повчала, що питання треба ставити в офіційному листі, адже «Укрзалізничпостач» — поважна державна установа. Що ж до суті справи, то, як на мене, не пролунало жодного переконливого роз'яснення.

Врешті-решт, керівництво кременчуцького заводу звернулося до Міністерства економіки, котре є уповноваженим центральною виконавчою влади з питань закупівлі товарів за державні кошти, з проханням відновити справедливість. А до Генеральної прокуратури з простим запитанням: хто «позичив» у держави 52 мільйони гривень, які вона, за підрахунками кременчуців, має переплатити за шпали? Відповідь Мінекономіки, м'яко кажучи, дивує. У ній — докір за те, що подали у високе відомство копію скарги, а не оригінал. Але ж у наказі міністерства № 65 від 30.01.09 немає жодного слова про копію. У той же час Мінекономіки чомусь не зацікавило, чому держава має втрачати ні сіло ні впало 52 мільйони гривень. Кременчуці ставлять й інші наївні запитання: навіщо проводити тендери, якщо не економити державні кошти?

Василь ЗАКРЕВСЬКИЙ.
Полтавська область.

Прихисток для старості

СОЦІАЛЬНИЙ ЗРІЗ

Різні життєві історії мають сто сорок пацієнтів Рівненського геріатричного пансіонату (це переважно літні люди з психічними розладами). Одні потрапили сюди через самотню старість — нікому було за ними доглядати, інших привезли діти, а деяких просто «підкинули», залишивши в лісочку поблизу закладу... Є тут і такі, хто став жертвою квартирних шахраїв. Щоправда, одній старенькій геріатричний пансіонат через суд «відвоював» її хатину в селі Олександрія Рівненського району. Жінка продала її, а за виручені гроші попросила керівництво замовити пам'ятники для чоловіка-небіжчика та для неї самої...

— Мене батьки привчили з дитинства з повагою ставитись до старих людей, — розповідає директор Рівненського геріатричного пансіонату Василь Дрозд. — Тож коли я прийняв цей заклад, пообіцяв собі зробити комфортною старість цих обділених долею людей, хоча й твердо переконаний: хоч би які хороші були умови в пансіонаті,

гато комфортніше, благоустроїти, завітчати територію, облаштувати пральню, пробурити свердловину і встановити сучасну станцію очищення води (це було конче необхідно, оскільки вміст заліза у воді виявився утричі вищий за норму)...

— Ми підвели до пансіонату природний газ, перевели на нього котельню, після чого стало тепліше у приміщеннях, — розповідає Василь Макарович. — До того ж зробили це господарським способом, не витративши жодної копійки державних коштів. Земляні роботи виконали самі, а спецроботи із зварювання та укладання труб — фахівці Рівненської ПМК-6. З ними ми розрахувалися цукром, який отримали, обмінявши вирошені нами на п'яти гектарах цукрові буряки.

Між іншим, Василь Дрозд, коли очолив геріатричний пансіонат, почав ще й з облаштування підсобного господарства. Звернувся по допомогу до кількох керівників сільгосподарств — ті як спонсорську допомогу виділили декілька голів ВРХ, свиней... Пансіонат узяв в оренду сорок гектарів землі, поступово розжився на сільськогосподарську техніку для її обробітку, має два гектари фруктового саду. За вмілого

господаря, яким є Василь Дрозд, з підсобного господарства нині є дуже великий зиск і підмога для пансіонату. Бо саме завдяки цьому мають дешевші харчі для пацієнтів, а також щороку на 250—300 тисяч гривень реалізують лишки сільськогосподарської продукції власного виробництва.

Працівники пансіонату (а жодного із них не звільнив новий керівник) пригадують, як у 90-ті роки бідували пацієнти: бак води плюс відро круп — оце й усе їх харчування було. Нині людей харчують чотири рази на день, до того ж меню багате на овочі, м'ясо, молоко — не кожний із стариків, який живе в сім'ї, може похвалитися таким харчуванням, тим паче, як правило, за мізерних пенсій.

— Держава на харчування виділяє на людину 6,5 гривні на день, а ми харчуємо на 11—12 гривень, — розповідає Василь Дрозд. — Якби ми купували продукти в магазинах чи на ринку, то воно коштувало б 30—35 гривень. А так за рахунок власного підсобного господарства кілограм м'яса стає нам у 20 гривень, літр молока — у 90 копійок, а буханка хліба, яку ми випікаємо у власній пекарні і з власного борошна, — у 70 копійок. До речі, ми щороку збираємо близько ста тонн зерна, три норми картоплі, маємо непогані врожаї овочів, одержуємо півтори норми молока. Тож лишки картоплі продавали навіть іншим інтернатам для літніх людей, молока — дитсадкам, а капустою допомагали Рівненській районній лікарні, яка в свою чергу віддає за це оглядом наших підопічних та медичною допомогою. Із власного саду сушимо фрукти, а взимку варимо з них корисні для літніх людей компоти.

— Мені тут дуже добре — наче в раю, — каже 74-річна Антоніна Степанівна Цимбалюк, яка жила раніше в селі Мала Любаша Костопільського району і все життя пропрацювала ланковою бригади з вирощування цукрових буряків у місцевому господарстві, нагороджена орденом Трудового Червоного Прапора. — На старість я залишилась самотня, мені через погане здоров'я бу-

ло важко давати собі раду, тож попросилася, щоб взяли до пансіонату. Тут мені затишно: годують добре — я навіть усього не з'їдаю, лікарі за потреби нададуть медичну допомогу, є з ким поспілкуватися. Ось так і проходять дні...

— Тепер актуальним є питання організації дозвілля пацієнтів, — розповідає Василь Дрозд. — Крім різних гуртків, вони мають змогу подивитися телепередачі, пограти в шахи, шашки, почитати книжки. А нещодавно організували хор ветеранів, бо знайшлися серед наших пацієнтів і музиканти, і колишні культпрацівники. І тепер хор «гас-тролює» по інших інтернатах для літніх людей, даруючи їм радість.

— Схоже, живете без проблем? — запитує в директора.

— Та ні, як же без них? — зітхає Василь Дрозд. — Крім щоденних клопотів, нині переймаюся тим, як провести капітальний ремонт приміщень, яким по дев'яносто років. У зв'язку з економічною кризою коштів на це держава не виділила. Але ми потихеньку намагатимемося власними силами розв'язати цю проблему.

До речі, по досвід до Рівненського геріатричного пансіонату йдуть фахівці соціальної сфери з Волинської, Івано-Франківської, Закарпатської, Львівської областей.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

На знімках: директор Рівненського геріатричного пансіонату Василь Дрозд демонструє обладнання станції очищення води; пацієнтка пансіонату Антоніна Степанівна Цимбалюк.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

Переобрати, відкласти, переглянути...

БАЛАНС ТИЖНЯ

- Світовий банк знизив прогноз ВВП України на 2009 рік до -9 відсотків — про натяк на стагфляцію і об'їзні дороги.
- Місія МВФ відновила свою роботу — про маяк прямо за курсом.
- Оприлюднено схему фінансування недобудів — про рух як життя.

Ліпші часи ще попереду

Найпесимістичніший прогноз від Світового банку (СБ) не носили на язиках і двох днів, бо це не звістка про дату виборів Президента. Політикум уже налаштував країну переобирати, тому все наболіло, як повноваження Фонду держмайна, відкладається до ліпших часів. Поза тим ВВП це не якесь НЛО, а конкретний результат праці всієї країни в цінах і податках. І його падіння за підсумками року, як передбачає СБ, означає, що ми втрачаємо ресурс, необхідний для створення робочих місць і доходів сімейних бюджетів, життєвості країни. Ось чому, до слова, роботу урядів оцінюють не так за їхніми програмами, як за динамікою економічного розвитку, того саме ВВП. Мінекономіки називає прогноз СБ умовним, обіцяючи макроекономічну корекцію після 20 березня. Прямо кажучи, вона назріла й відповідає не менш умовним антикризовим програмам уряду та коалі-

ції. Важко збагнути, чим вони відрізняються одна від одної, обидві пропонують зосередитися на стимулюванні внутрішнього попиту та платоспроможності населення, реабілітації банківської сфери і збереженні інноваційного потенціалу промисловості тощо. Але дві відмінності є: одна програма виконується, інша — в проєкті, одна пропонує встановлювати податкові канікули, інша — вважає, що через кризу не на часі. Хоч обидві однастайні — ліпші часи попереду.

Погіршення прогнозу СБ, а я нагадаю, що в грудні минулого року він передбачав економічне падіння у чотири відсотки, пояснюється просто. По-перше, глобальна рецесія триватиме цілий рік. По-друге, уряд, і не він перший, через побоювання втратити електоральні симпатії відкладав невідкладне. А саме — збалансування пенсійної системи та фінансового плану НАК «Нафтогаз України». Авжеж, те саме, чого вимагає МВФ, наповняючи на тому, що будь-яке суспільство має співвідносити обсяги споживання з результа-

тами своєї праці. А якщо так, то треба думати, як підвищувати її продуктивність. Проблема Пенсійного фонду в тому, що одні пенсії від інших відрізняються у 40—50 разів, і в тому, що загальмувало виробництво. Список боржників перед ПФ очолюють саме підприємства Мінвуглепрому та Мінпромполітики.

Хоч як прикро, СБ не розділив оптимізму уряду, який вважає, що ми фінішуємо цього року з інфляцією у 9,5 відсотка. Там кажуть, матимемо 16,4. А це вже доволі прозорий натяк на загрозу й падіння економіки, і зростання інфляції водночас. Але кризу можна об'їхати. Недарма СБ затвердив кредит для України на 400 мільйонів доларів США в рамках проєкту «Покращення автомобільних доріг і безпеки руху». На 30 років. З п'ятирічним пільговим періодом.

Багатообіцяльна місія

Місія МВФ таки відновила свою роботу. Не пам'ятаю хто, але дуже влучно зауважив, що рекомендації МВФ можна порівняти з чищенням зубів. Вони, справді, універсальні й викликають не заперечення, а уточнення на кшталт, якими засобами або скільки разів на день? Із шести антикризових законопроектів, рекомендованих Україні, законодавці прийняли лише два (щодо підвищення акцизів на

тютюнові та алкогольні вироби), хоча вже цього тижня можна очікувати на зміни до держбюджету, які стосуватимуться цінних компенсацій вартості імпортного газу.

НАК «Нафтогаз України» приніс чи не найбільше позитивних новин. Нагадаю: він розрахувався вчасно за безречен перед «Газпромом», уникнувши штрафних санкцій за відхилення від контрактних закупівель у першому кварталі. Підписав з російським монополістом технічну угоду про поставки і транзит газу у 2009—2019 роках. Погодив вартість імпортного газу, як і обіцяв, на рівні 270—271 долар США за тисячу кубометрів. І головне, обидві компанії зійшлися на тому, що впроваджуватимуть спільно зрозумілі механізми інвестування і кредитування модернізації української ГТС.

Але повернімося до відновлення діалогу з МВФ. Він зберігає шанс на одержання недовозі другого траншу кредиту «stand by» у 16,4 мільярда доларів США. Це «підлатає» резерви, які Нацбанк використовує для стабілізації курсу гривні до американської валюти. А хто сумнівається в тому, що предметний діалог з МВФ полегшить переговори з інвесторами, з тим самим Світовим банком стосовно одержання позики на фінансування дефіциту бюджету. Хіба ми цього не потребуємо? І хіба хто не помітив, як почали зростати акції наших підприємств,

щойно стало відомо, що МВФ повертається?

Довгоочікувана схема

Переобрати, відкласти, переглянути, переформатувати... Ці слова найчастіше лунали й не доходили до свідомості. Зате всі почули Президента країни, який повідомив про готовність Нацбанку купити в Державного іпотечного управління (ДІУ) його цінні папери за один мільярд гривень. Це дасть можливість, за словами заступника голови ДІУ Сергія Москаленка, добудувати 250 квадратних метрів житла, простіше кажучи, 16 тисяч квартир. Нагадаю, йдеться про довгоочікувану багатьма схемою, про яку я згадував у «Балансі...» за березень. На думку Віктора Ющенко, неідеальну, але знакову. Коротко кажучи, вона дає забудовникам доступ до кредитного ресурсу державних банків через фонд фінансування будівництва, а громадянам — можливість скористатися пільговими іпотечними кредитами на 5—30 років під 14,6 відсотка річних.

Розрахункова ціна у 4,8 тисячі гривень за квадратний метр і сьогодні сприймається як неймовірне. Щомісячний платіж у 2,8 тисячі гривень — як невідомий. Доступ до пільгового іпотечного кредиту — як проблематичний. Але це вже шанс зрушити будівельну галузь і механізм іпотеки з місця, а, отже, об'їхати кризу, на що нам усі натакають.

Сергій ВЛАД.

Будь-яке суспільство має співвідносити обсяги споживання з результатами своєї праці

Грошова
допомога
науковому
працівникові

Я вийшов на пенсію з посади наукового працівника. Скажіть, на яку грошову допомогу я можу розраховувати?

Григорій ТАРАСЕНКО.
Львів.

Відповідає директор Департаменту з питань державного регулювання заробітної плати та умов праці Міністерства праці та соціальної політики Олександр ТОВСТЕНКО:

— При виході на пенсію з посади наукового працівника видається грошова допомога у розмірі шести місячних посадових окладів з урахуванням надбавок і доплат за наявності відповідного стажу роботи на посадах, включених до переліку посад наукових (науково-педагогічних) працівників підприємств, установ, вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації, перебування на яких дає право на призначення пенсії та виплату грошової допомоги у разі виходу на пенсію (стаття 24 Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність», перелік затверджений Кабінетом Міністрів України).

Виходом на пенсію вважається звільнення за власним бажанням працівника (стаття 38 КЗпП), якому вже призначена пенсія, чи представлено для призначення пенсії, якщо він зазначає цю причину звільнення у заяві.

Отже, у разі, якщо у працівника було право на призначення пенсії згідно зі статтею 24 вищезазначеного закону, як науковому працівнику, і він звільнився (вийшов на пенсію) з посади, назва якої включена до названого переліку посад, керівництво установи мало (має) підстави для виплати цієї допомоги у розмірі шести місячних посадових окладів з урахуванням надбавок і доплат, установлених відповідно до діючих умов оплати праці.

Якщо після того пенсіонер працював за строковим трудовим договором на посадах наукових (науково-педагогічних) працівників, то при його звільненні у зв'язку із закінченням строкового трудового договору (договорів) зазначена грошова допомога не виплачується.

За детальнішими роз'ясненнями рекомендуємо звернутися до Міністерства освіти і науки України (адреса: 01135, м. Київ, проспект Перемоги, 10).

Питання надсилайте за адресою редакції або на let@golos.com.ua з позначкою «Діалог».
«Діалог» з читачами ведуть Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА

Смачний і корисний каркаде

КУТОЧОК СПОЖИВАЧА

Дуже люблю чай каркаде. «Голос України» кілька разів писав про користь зеленого чаю, а от про каркаде я не читала. Розкажіть про нього, будь ласка.

Ольга ВІНОКУРОВА.
Дніпропетровськ.

Каркаде — це різновид чаю, який виготовляють із чашечок квітів гібіскусу, який називають також каркаде. Існує близько 150 різних видів каркаде, які ростуть у багатьох країнах світу, в основному південних: гібіскусу любить світло, високу температуру й вологу.

Чай каркаде має червоний колір, чашечки квітів можуть бути як подрібненими на порошок, так і «крупнолистовими», коли квіти засушені пелюстками. Найкорисніший, звичайно ж, крупнолистовий чай, а в порошковому можуть бути всілякі добавки, які змінюють як смак, так і якість.

Способи приготування каркаде різні: від простого заварюван-

ня, як і звичайний чай, протягом 5 хвилин, до процесу варіння з цукром протягом 10—15 хвилин. Але варто пам'ятати, що при тривалому варінні втрачається смак і аромат.

Особливу увагу слід приділити посуду, в якому заварюватиметься цей диво-чай. Найкраще підійдуть скляні, керамічні або порцелянові посудини. У жодному разі не використовуйте металевий посуд, тому що одержите безбарвний і несмачний напій.

А тепер поговоримо про користь самого чаю.

Каркаде застосовується як народний засіб від багатьох недуг.

Серцева недостатність, неврози, гіпертонія, гастрит, виразкова хвороба — йому це все до снаги. Тільки особливе попередження для людей, що страждають на нестійкий тиск. Адже в різному вигляді каркаде діє по-різному. Так, холодний він знижує тиск, а гарячий — підвищує.

Гібіскус є джерелом вітамінів, мікроелементів і кислот, таких

необхідних людині для підтримки життєвого тону. Також він незамінний для профілактики простудних захворювань — все-таки краще, ніж ковтати пігулки. Хоча треба сказати, що й тради-

ційна медицина визнає його сприятливий вплив на організм. Адже поряд з перерахованим вище, каркаде також знижує рівень холестерину в крові, захищає від токсичного впливу алкоголю, має антисептичну й антибактеріальну дію.

Жодних вікових обмежень у прийомі цього напою не існує, він підійде для людей будь-якого віку. Адже завдяки вмісту лимонної кислоти, поряд з усіма корисними властивостями, він ще й відмінно втамовує спрагу. От і виходить, що при прийомі цього чаю поєднується приємне (утамовується спрага) з корисним (профілактика багатьох захворювань).

Інформація з Порталу споживача.

Що видається на пошті, а що — вдома?

Розкажіть, які поштові відправлення доставляються на домашню адресу, а які видаються у відділенні зв'язку.

Сергій ГОЛУБ.
Дніпропетровська область.

Відповідає заступник генерального директора Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» Галина НЕЛЕПА:

— На домашню адресу одержувачів доставляються: прості та рекомендовані поштові відправлення (у тому числі відправлення електронною поштою, упаковані як письмова кореспонденція), секограми, повідомлення про вручення поштових відправлень (поштових переказів); поштові перекази, листи та банде-

ролі з оголошеною цінністю — з позначкою «Доставка оплачена»; внутрішні поштові відправлення з позначкою «Експрес»; повідомлення про надходження реєстрованих поштових відправлень (поштових переказів).

Безпосередньо в приміщеннях об'єкта поштового зв'язку видаються: поштові перекази та листи з оголошеною цінністю на суму, що перевищує 30 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (крім поштових переказів державної пенсії та грошової допомоги), інші поштові відправлення з оголошеною цінністю (поштові перекази), доставка яких не була оплачена відправником; посилки, прямиї контейнери; поштові відправлення з позначкою «Післяплата»; міжнародні поштові відправлення з оголошеною цінністю, дрібні пакети.

Болить душа — страждає тіло

Моїй дочці — 23 роки. З дитинства в неї періодично виникають проблеми зі шлунково-кишковим трактом. Нічого страшного нема, просто в період загострення (як правило, це весна та осінь) доводиться іноді сидіти на дієтах. Але мене хвилює її психологічний стан: в останні три роки вона намагається викликати до себе жалість з боку оточуючих. Усім на роботі, в інституті й друзям вона розповідає, як серйозно хвора й що їй потрібно оберігати. А мене й узагалі шантажує: будь-яке прохання (прибрати у своїй кімнаті, приготувати сніданок і т. п.) закінчується істерикою: дочка починає плакати, що їй, хворій, нічого робити не можна, а я, така безсердечна, примушую. Я вже думала, що вона й справді хвора, але всі аналізи, які вона здала, ніякої хвороби не виявили. Чому так відбувається і що мені робити в цій ситуації, адже спілкуватися з дочкою стає дедалі важче?..

Олена КОСТИК.

Миколаїв.

Відповідає психолог Тетяна ГУРЛЄВА:

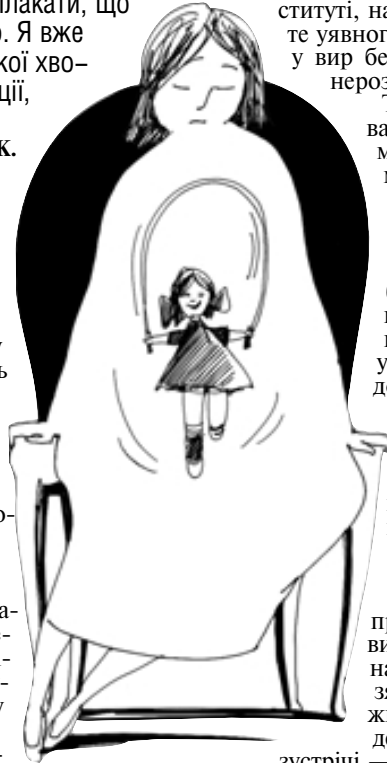
— Буває, що люди пояснюють свої хворобливі стани тим чи іншим соматичним захворюванням (усі тілесні недуги). Але тіло пов'язане з психікою. «Немає ніяких тільки психічних і тільки соматичних хвороб, а є лише живий процес у живому організмі; життєвість його й полягає саме в тому, що він поєднує в собі і психічний, і соматичний бік хвороби», — писав О. Р. Лурія.

Розвиток психосоматичних захворювань супроводжується стражданнями, центром фіксації яких є орган, з погляду самої людини найбільш уразливий і важливий. Побожання й страхи найчастіше пов'язані з проблемами серця, шлунково-кишкового тракту, статевих органів, головного мозку й проявляють себе вже в дитячому й підлітковому віці.

Людина, яка боїться за свої здоров'я й життя, щохвилини прислухається, чи немає в тілі незвичайних відчуттів, зосередженість на яких може спричинити фізичні симптоми, що імітують хворобу. Тривожні стани поєднуються з почуттям провини, власної неповноцінності, непевності в своїх силах. Показово, що при поліпшенні психологічного стану соматичні скарги часто зникають, що

підтверджує більше надуманий характер захворювань.

Тривога, страх, занепокоєння виникають у підсвідомості й шукають вихід, а уявне нездоров'я — лише привід звільнитися від них, випустити назовні, вважають фахівці. Нарікання на здоров'я, роль хворого може розглядатися як спосіб домогтися підтримки оточуючих. Це відбувається через бажання повернути до себе увагу. Це — пошук ліків від самотності, байдужості й нелюбові з боку важливих людей. Коли душа болить — хворіє тіло й доступними йому засобами повідомляє, а то й кричить про свої страждання. Зверніть увагу, людина щаслива не схильна прислухатися до негативних відчуттів, вона вища за це, ніби літає, відчува-

ючи не тягар симптомів і болю, а легкість у всьому тілі.

Потрібно уважно поставитися до слів помисливої людини, вислухати її, дати зрозуміти, що вам зрозумілі її переживання й ви готові допомогти їй упоратися з недугою. І не живити страхи й побоювання, не носитися з болящим усією родиною (або групою в інституті, на роботі) — цим тільки розохотите уявного хворого, утягнете й себе, і його у вир безперервних страждань, сумнівів, нерозуміння.

Тривожно-недовірливі переживання небайдужої вам людини можна заспокоїти підбадьорливими словами, що в її стані немає нічого страшного, спробувати відволікти оптимістичними прикладами, гумором.

Приділіть близькій людині більше уваги, не скупіться на прояви своєї любові, симпатії, поваги, визнання її цінності й унікальності. Якщо вона потребує допомоги, активної участі у здійсненні задумів — будьте поруч, підставте плече, підтримайте порадою. Допоможіть повірити й у її особисте щастя, у любов, що здатна зцілити будь-яку недугу.

Відвідування театру, кіно, виставок і музеїв, прогулянка в лісі або в міському парку, придбання приємної дрібнички, неважкий вид спорту або легка щоденна гімнастика, плавання, зустрічі з друзями, спільні урочистості, участь у житті й проблемах близьких людей, захоплення робота, професійні зустрічі — все це допоможе кожному з нас упоратися з важкими переживаннями, а то й з наявними симптомами хвороби. За розум, віру, оптимізм, жвавий інтерес до життя ваше тіло вам тільки подякує.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Мавпяче хлібне дерево

НЕЗВИЧАЙНА ФЛОРА

Ви коли-небудь чули про баобаба? Це дерево характерне для тропічної Африки, а незвичайне воно тим, що живе до п'яти тисяч років. Ще баобаб знаменитий своїми колосальними розмірами. Подумайте тільки: при порівняно невеликій висоті (максимум — 25 м) стовбур Баобаба досягає 10 м у поперечнику. Нагорі стовбур розділяється на товсті, майже горизонтальні гілки, що утворюють велику крону (до 40 м у діаметрі). Взимку, коли листя на баобабі немає, воно схоже на дерево, що росте корінням догори.

Чому корінням догори?

Існує африканська легенда, за якою Творець спершу посадив баобаба у долині річки Конго. Але коли дерево почало «скаржитися» на вологість, Творець пересадив його на схил Місячних гір. Та й це місце не сподобалося баобабові. Тоді бог розлютився, вирвав його і кинув на суху африканську землю. З тих пір баобаб і росте коренями догори. А в міфології багатьох африканських народів

баобаба уособлює життя, родючість і виступає охоронцем землі.

Резервуар для води

У сезон дощів пориста деревина баобаба вбирає воду, як губка. Це, між іншим, і пояснює незвичайну товщину дерев, що є величезним водним резервуаром. Цей запас рідини баобаб використовує взимку, в посуш-

ливий період дерево зменшується в обсязі й скидає листя. У період з жовтня по грудень баобаб квітне. Квіти досить великі — до 20 см у поперечнику, білі з п'ятьма м'ясистими пелюстками і численними пурпурними тичинками. Розцвітають увечері й живуть усього лише одну ніч, приваблюючи своїм неймовірним ароматом... кажанів.

Про що мріють сіамські близнюки

ОЧЕВИДНЕ—НЕЙМОВІРНЕ

Сіамські близнюки, американки Абігейл і Бриттані Хензел, днями відсвяткували свій 18-й день народження. Вони — сіамські близнюки, які прожили найдовше у світі. І зовсім не мріють про те, щоб їх розділили.

«Ми не можемо жити по-іншому й не хочемо ніяких операцій, — каже Абігейл. — Навіть якби це спрацювало, ми б не змогли робити те, що робимо зараз».

Абігейл і Бриттані являють собою унікальний випадок... З кожних 50 тисяч народжених близнюків одна пара з'являється на світ зрощеною тим або іншим чином. У свою чергу з них тільки відсоток живе понад рік. Дівчата зрощені від грудей і вниз.

У них дві спільні ноги й руки. У них два серця, дві пари легенів, але тільки одна печінка, сечовий міхур, грудна клітка й таз. Кожна контролює свою сторону тіла й нічого не відчуває з другої. При цьому йдеться про двох зовсім різних людей. У кожної — свої вподобання, у тому числі й в одязі. «Я більше люблю рожеве і кумедне, — говорить Абігейл. Тому ми по черзі вирішуємо, що вдягати».

«Ми зовсім різні. Ми торгуємося одна з одною, наприклад, так: «Якщо ти зобиш це, я дам тобі те». Ми хочемо вступити до коледжу, вийти заміж і завести

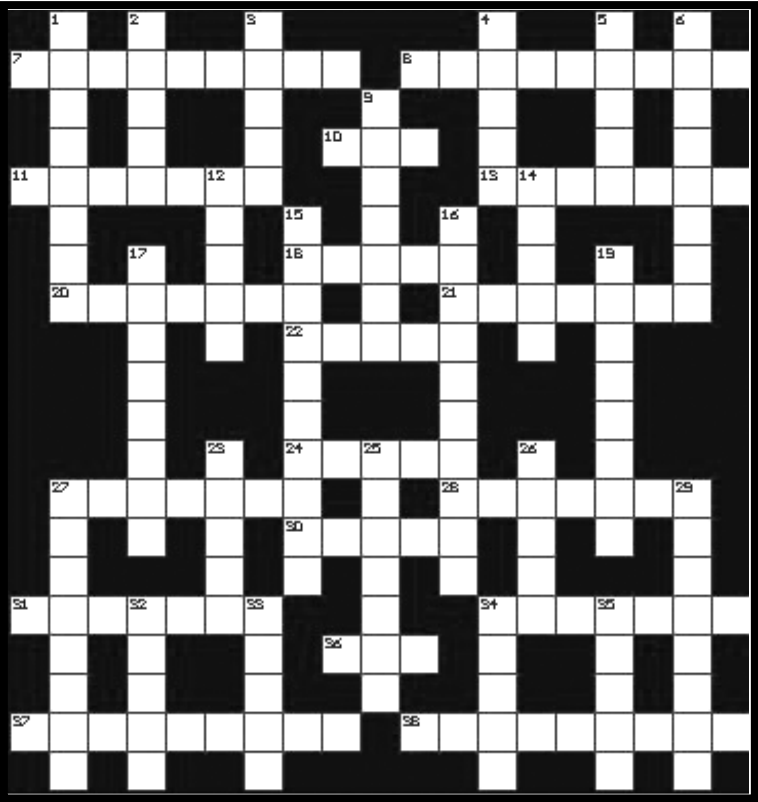
власних дітей, щоправда, не знаємо, як це можна зробити». Недавно дівчата здали на права. Абігейл натискала педалі, Бриттані стежила за поворотниками, а кермо тримали разом.

Під час їжі в них окремі тарілки, і вони по черзі беруть їжу й кладуть одна одній до рота.

Батьки дівчат — 47-літня медсестра Патті й 48-літній тесля Майк вирішили не розділяти їх при народженні через ризик і ніколи про це не шкодували.

«Як тільки ми їх побачили, то подумали, що вони прекрасні. Це найпрекрасніші діти в світі», — каже Патті.

Джерело: topnews.ru

ПОСИДЕНЬКИ

Усі частини баобаба — в діло

Після того, як квітка перецвіла, на її місці розвиваються довгасті плоди, що нагадують огірки або дині. Всередині плодів — кислувата борошниста м'якоть з чорними насіннями. Ці плоди їстівні, їх просто обожнюють мавпи. Тому місцеві жителі прозвали цю рослину «мавпячим хлібним деревом». До речі, про місцевих жителів. Вони досить активно використовують майже всі частини незвичайного дерева-гіганта. З кори, приміром, отримують грубе, міцне волокно, з якого, у свою чергу, виготовляють рибальські сіті та мотузки, тканину. Молоде листя додають у салати, а висушене використовують як спеції. М'якоть плодів багата вітамінами С та В. Її висушують і перемелюють на порошок. А його вже розводять у воді й виходить напій, чимось схожий на наш лимонад. Насіння баобаба смажать і замінюють ним каву. Оболонка плоду, сік і насіння використовують ще й у місцевій медицині — як засоби проти різних лихоманок і дизентерії. А з легкої і м'якої деревини стовбура роблять човни.

Фото з сайту www.africana.ru

ХОЧЕТЕ ВІПТЕ — ХОЧЕТЕ НІ

Найяскравіше місце на Землі

- Найпопулярніше у світі жіноче ім'я — Ганна (його мають майже 100 мільйонів жінок), а чоловіче — Мухаммед.
- Найрозповсюдженіше у світі прізвище — Чанг.
- Котяче серцебиття за швидкістю вдвічі перевищує людське. У кістяку кішки — 290 кісток, а тіло складається з 517 м'язів.
- Найменша одиниця виміру часу — йоктосекунда.
- У китайському письмі ієрогліф, що позначає «труднощі, неприємність» зображується як дві жінки під одним дахом.
- Людський мозок здатен зберігати від 1 до 7 мільйонів мегабайт інформації.
- Більшість губних помад містять риб'ячу луску.
- Усі лебеді Англії — власність королеви.
- Сума всіх чисел на колесі рулетки становить 666.
- Сума чисел на протилежних сторонах гральної кості завжди дорівнює семи.
- Лас-Вегас видно з космосу як найяскравіше місце на Землі.
- У коників — близько 900 м'язів, а в деяких гусениць — до чотирьох тисяч.
- Один мільярд секунд — це приблизно 37 років.
- Абсолютно чисте золото дуже м'яке, його можна м'яти руками.
- Усі планети сонячної системи могли б уміститися усередині планети Юпітер.
- Тривалість одного «року» на планеті Плутон — 247,7 земних років.
- У тілі дорослої людини — близько 75 кілометрів нервів.

ВПРАВИ ДЛЯ РОЗУМУ

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 7. Торговець, який супроводжував феодальну армію. 8. Городня рослина родини зонтичних. 10. Горюча рідина, продукт перегонки нафти. 11. Скелет пальців кінцівок. 13. Витвір живопису. 18. Ліва притока Сіверського Дінця. 20. Цукор в грудках. 21. Адміністративний центр штату Джорджія. 22. Переносна лава для сидіння. 24. Невеселий настрій, важкі почуття. 27. Білий кристалічний порошок з запахом ванілі. 28. Парламент у Швеції. 30. Місто в Японії, на острові Хонсю. 31. Установа, назва якої пішла з Ломбардії. 34. Четверта частина звітного року. 36. Місце в річці, де протилежні течії утворюють круговий рух води. 37. Наука про закони руху снарядів, куль, мін. 38. Дерево, листям якого годують гусінь шовкового шовкопряда.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Безпечний в навігаційному відношенні прохід. 2. Великий хижий птах родини яструбиних, що живе по берегах річок. 3. Коротке алегоричне повчальне оповідання. 4. Відросток на колосі. 5. Символ віри християн. 6. Горілка, зварена з медом і сухими фруктами та ягодами. 9. Прихильник рішучих дій. 12. Нагромадження плодів на одній гілці. 14. Поручництво за векселем. 15. Той, хто подорожує. 16. Науково-просвітницький заклад, в якому читають лекції з астрономії. 17. Працівник ресторану. 19. Ряд прямолінійно розташованих суміжних кімнат. 23. Держава в Північній Африці. 25. Речовина, що використовується в лабораторіях для хімічного аналізу. 26. Частина бухгалтерського балансу. 27. Південна витка кушова рослина з плодами, зібраними в грона. 29. Невеличка сумочка для грошей. 32. Канчук, гарапник, малахай. 33. Опитування обвинувачуваного, підозрюваного. 34. Тканина, трафарет для вишивання. 35. Водостічна труба.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Фарватер. 2. Скопа. 3. Байка. 4. Осток. 5. Хрест. 6. Варенуха. 9. Радикал. 12. Гроно. 14. Аваля. 15. Подорожжний. 16. Планетарій. 17. Офіціант. 19. Анфілада. 23. Аджир. 25. Реактив. 26. Актив. 27. Виноград. 29. Гаманець. 32. Батіт. 33. Допит. 34. Канва. 35. Ринва. 36. Вир. 37. Балістика. 38. Шовкованиця. 39. Квартал. 40. Картинка. 41. Фаланга. 42. Риксат. 43. Ітамі. 44. Лом-кіл. 45. Рафінад. 46. Агіланта. 47. Ослін. 48. Жубра. 49. Пастернак. 50. Лас. 51. Фаланга. 52. Риксат. 53. Ітамі. 54. Лом-кіл. 55. Рафінад. 56. Агіланта. 57. Ослін. 58. Жубра. 59. Пастернак. 60. Лас. 61. Фаланга. 62. Риксат. 63. Ітамі. 64. Лом-кіл. 65. Рафінад. 66. Агіланта. 67. Ослін. 68. Жубра. 69. Пастернак. 70. Лас. 71. Фаланга. 72. Риксат. 73. Ітамі. 74. Лом-кіл. 75. Рафінад. 76. Агіланта. 77. Ослін. 78. Жубра. 79. Пастернак. 80. Лас. 81. Фаланга. 82. Риксат. 83. Ітамі. 84. Лом-кіл. 85. Рафінад. 86. Агіланта. 87. Ослін. 88. Жубра. 89. Пастернак. 90. Лас. 91. Фаланга. 92. Риксат. 93. Ітамі. 94. Лом-кіл. 95. Рафінад. 96. Агіланта. 97. Ослін. 98. Жубра. 99. Пастернак. 100. Лас. 101. Фаланга. 102. Риксат. 103. Ітамі. 104. Лом-кіл. 105. Рафінад. 106. Агіланта. 107. Ослін. 108. Жубра. 109. Пастернак. 110. Лас. 111. Фаланга. 112. Риксат. 113. Ітамі. 114. Лом-кіл. 115. Рафінад. 116. Агіланта. 117. Ослін. 118. Жубра. 119. Пастернак. 120. Лас. 121. Фаланга. 122. Риксат. 123. Ітамі. 124. Лом-кіл. 125. Рафінад. 126. Агіланта. 127. Ослін. 128. Жубра. 129. Пастернак. 130. Лас. 131. Фаланга. 132. Риксат. 133. Ітамі. 134. Лом-кіл. 135. Рафінад. 136. Агіланта. 137. Ослін. 138. Жубра. 139. Пастернак. 140. Лас. 141. Фаланга. 142. Риксат. 143. Ітамі. 144. Лом-кіл. 145. Рафінад. 146. Агіланта. 147. Ослін. 148. Жубра. 149. Пастернак. 150. Лас. 151. Фаланга. 152. Риксат. 153. Ітамі. 154. Лом-кіл. 155. Рафінад. 156. Агіланта. 157. Ослін. 158. Жубра. 159. Пастернак. 160. Лас. 161. Фаланга. 162. Риксат. 163. Ітамі. 164. Лом-кіл. 165. Рафінад. 166. Агіланта. 167. Ослін. 168. Жубра. 169. Пастернак. 170. Лас. 171. Фаланга. 172. Риксат. 173. Ітамі. 174. Лом-кіл. 175. Рафінад. 176. Агіланта. 177. Ослін. 178. Жубра. 179. Пастернак. 180. Лас. 181. Фаланга. 182. Риксат. 183. Ітамі. 184. Лом-кіл. 185. Рафінад. 186. Агіланта. 187. Ослін. 188. Жубра. 189. Пастернак. 190. Лас. 191. Фаланга. 192. Риксат. 193. Ітамі. 194. Лом-кіл. 195. Рафінад. 196. Агіланта. 197. Ослін. 198. Жубра. 199. Пастернак. 200. Лас. 201. Фаланга. 202. Риксат. 203. Ітамі. 204. Лом-кіл. 205. Рафінад. 206. Агіланта. 207. Ослін. 208. Жубра. 209. Пастернак. 210. Лас. 211. Фаланга. 212. Риксат. 213. Ітамі. 214. Лом-кіл. 215. Рафінад. 216. Агіланта. 217. Ослін. 218. Жубра. 219. Пастернак. 220. Лас. 221. Фаланга. 222. Риксат. 223. Ітамі. 224. Лом-кіл. 225. Рафінад. 226. Агіланта. 227. Ослін. 228. Жубра. 229. Пастернак. 230. Лас. 231. Фаланга. 232. Риксат. 233. Ітамі. 234. Лом-кіл. 235. Рафінад. 236. Агіланта. 237. Ослін. 238. Жубра. 239. Пастернак. 240. Лас. 241. Фаланга. 242. Риксат. 243. Ітамі. 244. Лом-кіл. 245. Рафінад. 246. Агіланта. 247. Ослін. 248. Жубра. 249. Пастернак. 250. Лас. 251. Фаланга. 252. Риксат. 253. Ітамі. 254. Лом-кіл. 255. Рафінад. 256. Агіланта. 257. Ослін. 258. Жубра. 259. Пастернак. 260. Лас. 261. Фаланга. 262. Риксат. 263. Ітамі. 264. Лом-кіл. 265. Рафінад. 266. Агіланта. 267. Ослін. 268. Жубра. 269. Пастернак. 270. Лас. 271. Фаланга. 272. Риксат. 273. Ітамі. 274. Лом-кіл. 275. Рафінад. 276. Агіланта. 277. Ослін. 278. Жубра. 279. Пастернак. 280. Лас. 281. Фаланга. 282. Риксат. 283. Ітамі. 284. Лом-кіл. 285. Рафінад. 286. Агіланта. 287. Ослін. 288. Жубра. 289. Пастернак. 290. Лас. 291. Фаланга. 292. Риксат. 293. Ітамі. 294. Лом-кіл. 295. Рафінад. 296. Агіланта. 297. Ослін. 298. Жубра. 299. Пастернак. 300. Лас. 301. Фаланга. 302. Риксат. 303. Ітамі. 304. Лом-кіл. 305. Рафінад. 306. Агіланта. 307. Ослін. 308. Жубра. 309. Пастернак. 310. Лас. 311. Фаланга. 312. Риксат. 313. Ітамі. 314. Лом-кіл. 315. Рафінад. 316. Агіланта. 317. Ослін. 318. Жубра. 319. Пастернак. 320. Лас. 321. Фаланга. 322. Риксат. 323. Ітамі. 324. Лом-кіл. 325. Рафінад. 326. Агіланта. 327. Ослін. 328. Жубра. 329. Пастернак. 330. Лас. 331. Фаланга. 332. Риксат. 333. Ітамі. 334. Лом-кіл. 335. Рафінад. 336. Агіланта. 337. Ослін. 338. Жубра. 339. Пастернак. 340. Лас. 341. Фаланга. 342. Риксат. 343. Ітамі. 344. Лом-кіл. 345. Рафінад. 346. Агіланта. 347. Ослін. 348. Жубра. 349. Пастернак. 350. Лас. 351. Фаланга. 352. Риксат. 353. Ітамі. 354. Лом-кіл. 355. Рафінад. 356. Агіланта. 357. Ослін. 358. Жубра. 359. Пастернак. 360. Лас. 361. Фаланга. 362. Риксат. 363. Ітамі. 364. Лом-кіл. 365. Рафінад. 366. Агіланта. 367. Ослін. 368. Жубра. 369. Пастернак. 370. Лас. 371. Фаланга. 372. Риксат. 373. Ітамі. 374. Лом-кіл. 375. Рафінад. 376. Агіланта. 377. Ослін. 378. Жубра. 379. Пастернак. 380. Лас. 381. Фаланга. 382. Риксат. 383. Ітамі. 384. Лом-кіл. 385. Рафінад. 386. Агіланта. 387. Ослін. 388. Жубра. 389. Пастернак. 390. Лас. 391. Фаланга. 392. Риксат. 393. Ітамі. 394. Лом-кіл. 395. Рафінад. 396. Агіланта. 397. Ослін. 398. Жубра. 399. Пастернак. 400. Лас. 401. Фаланга. 402. Риксат. 403. Ітамі. 404. Лом-кіл. 405. Рафінад. 406. Агіланта. 407. Ослін. 408. Жубра. 409. Пастернак. 410. Лас. 411. Фаланга. 412. Риксат. 413. Ітамі. 414. Лом-кіл. 415. Рафінад. 416. Агіланта. 417. Ослін. 418. Жубра. 419. Пастернак. 420. Лас. 421. Фаланга. 422. Риксат. 423. Ітамі. 424. Лом-кіл. 425. Рафінад. 426. Агіланта. 427. Ослін. 428. Жубра. 429. Пастернак. 430. Лас. 431. Фаланга. 432. Риксат. 433. Ітамі. 434. Лом-кіл. 435. Рафінад. 436. Агіланта. 437. Ослін. 438. Жубра. 439. Пастернак. 440. Лас. 441. Фаланга. 442. Риксат. 443. Ітамі. 444. Лом-кіл. 445. Рафінад. 446. Агіланта. 447. Ослін. 448. Жубра. 449. Пастернак. 450. Лас. 451. Фаланга. 452. Риксат. 453. Ітамі. 454. Лом-кіл. 455. Рафінад. 456. Агіланта. 457. Ослін. 458. Жубра. 459. Пастернак. 460. Лас. 461. Фаланга. 462. Риксат. 463. Ітамі. 464. Лом-кіл. 465. Рафінад. 466. Агіланта. 467. Ослін. 468. Жубра. 469. Пастернак. 470. Лас. 471. Фаланга. 472. Риксат. 473. Ітамі. 474. Лом-кіл. 475. Рафінад. 476. Агіланта. 477. Ослін. 478. Жубра. 479. Пастернак. 480. Лас. 481. Фаланга. 482. Риксат. 483. Ітамі. 484. Лом-кіл. 485. Рафінад. 486. Агіланта. 487. Ослін. 488. Жубра. 489. Пастернак. 490. Лас. 491. Фаланга. 492. Риксат. 493. Ітамі. 494. Лом-кіл. 495. Рафінад. 496. Агіланта. 497. Ослін. 498. Жубра. 499. Пастернак. 500. Лас. 501. Фаланга. 502. Риксат. 503. Ітамі. 504. Лом-кіл. 505. Рафінад. 506. Агіланта. 507. Ослін. 508. Жубра. 509. Пастернак. 510. Лас. 511. Фаланга. 512. Риксат. 513. Ітамі. 514. Лом-кіл. 515. Рафінад. 516. Агіланта. 517. Ослін. 518. Жубра. 519. Пастернак. 520. Лас. 521. Фаланга. 522. Риксат. 523. Ітамі. 524. Лом-кіл. 525. Рафінад. 526. Агіланта. 527. Ослін. 528. Жубра. 529. Пастернак. 530. Лас. 531. Фаланга. 532. Риксат. 533. Ітамі. 534. Лом-кіл. 535. Рафінад. 536. Агіланта. 537. Ослін. 538. Жубра. 539. Пастернак. 540. Лас. 541. Фаланга. 542. Риксат. 543. Ітамі. 544. Лом-кіл. 545. Рафінад. 546. Агіланта. 547. Ослін. 548. Жубра. 549. Пастернак. 550. Лас. 551. Фаланга. 552. Риксат. 553. Ітамі. 554. Лом-кіл. 555. Рафінад. 556. Агіланта. 557. Ослін. 558. Жубра. 559. Пастернак. 560. Лас. 561. Фаланга. 562. Риксат. 563. Ітамі. 564. Лом-кіл. 565. Рафінад. 566. Агіланта. 567. Ослін. 568. Жубра. 569. Пастернак. 570. Лас. 571. Фаланга. 572. Риксат. 573. Ітамі. 574. Лом-кіл. 575. Рафінад. 576. Агіланта. 577. Ослін. 578. Жубра. 579. Пастернак. 580. Лас. 581. Фаланга. 582. Риксат. 583. Ітамі. 584. Лом-кіл. 585. Рафінад. 586. Агіланта. 587. Ослін. 588. Жубра. 589. Пастернак. 590. Лас. 591. Фаланга. 592. Риксат. 593. Ітамі. 594. Лом-кіл. 595. Рафінад. 596. Агіланта. 597. Ослін. 598. Жубра. 599. Пастернак. 600. Лас. 601. Фаланга. 602. Риксат. 603. Ітамі. 604. Лом-кіл. 605. Рафінад. 606. Агіланта. 607. Ослін. 608. Жубра. 609. Пастернак. 610. Лас. 611. Фаланга. 612. Риксат. 613. Ітамі. 614. Лом-кіл. 615. Рафінад. 616. Агіланта. 617. Ослін. 618. Жубра. 619. Пастернак. 620. Лас. 621. Фаланга. 622. Риксат. 623. Ітамі. 624. Лом-кіл. 625. Рафінад. 626. Агіланта. 627. Ослін. 628. Жубра. 629. Пастернак. 630. Лас. 631. Фаланга. 632. Риксат. 633. Ітамі. 634. Лом-кіл. 635. Рафінад. 636. Агіланта. 637. Ослін. 638. Жубра. 639. Пастернак. 640. Лас. 641. Фаланга. 642. Риксат. 643. Ітамі. 644. Лом-кіл. 645. Рафінад. 646. Агіланта. 647. Ослін. 648. Жубра. 649. Пастернак. 650. Лас. 651. Фаланга. 652. Риксат. 653. Ітамі. 654. Лом-кіл. 655. Рафінад. 656. Агіланта. 657. Ослін. 658. Жубра. 659. Пастернак. 660. Лас. 661. Фаланга. 662. Риксат. 663. Ітамі. 664. Лом-кіл. 665. Рафінад. 666. Агіланта. 667. Ослін. 668. Жубра. 669. Пастернак. 670. Лас. 671. Фаланга. 672. Риксат. 673. Ітамі. 674. Лом-кіл. 675. Рафінад. 676. Агіланта. 677. Ослін. 678. Жубра. 679. Пастернак. 680. Лас. 681. Фаланга. 682. Риксат. 683. Ітамі. 684. Лом-кіл. 685. Рафінад. 686. Агіланта. 687. Ослін. 688. Жубра. 689. Пастернак. 690. Лас. 691. Фаланга. 692. Риксат. 693. Ітамі. 694. Лом-кіл. 695. Рафінад. 696. Агіланта. 697. Ослін. 698. Жубра. 699. Пастернак. 700. Лас. 701. Фаланга. 702. Риксат. 703. Ітамі. 704. Лом-кіл. 705. Рафінад. 706. Агіланта. 707. Ослін. 708. Жубра. 709. Пастернак. 710. Лас. 711. Фаланга. 712. Риксат. 713. Ітамі. 714. Лом-кіл. 715. Рафінад. 716. Агіланта. 717. Ослін. 718. Жубра. 719. Пастернак. 720. Лас. 721. Фаланга. 722. Риксат. 723. Ітамі. 724. Лом-кіл. 725. Рафінад. 726. Агіланта. 727. Ослін. 728. Жубра. 729. Пастернак. 730. Лас. 731. Фаланга. 732. Риксат. 733. Ітамі. 734. Лом-кіл. 735. Рафінад. 736. Агіланта. 737. Ослін. 738. Жубра. 739. Пастернак. 740. Лас. 741. Фаланга. 742. Риксат. 743. Ітамі. 744. Лом-кіл. 745. Рафінад. 746. Агіланта. 747. Ослін. 748. Жубра. 749. Пастернак. 750. Лас. 751. Фаланга. 752. Риксат. 753. Ітамі. 754. Лом-кіл. 755. Рафінад. 756. Агіланта. 757. Ослін. 758. Жубра. 759. Пастернак. 760. Лас. 761. Фаланга. 762. Риксат. 763. Ітамі. 764. Лом-кіл. 765. Рафінад. 766. Агіланта. 767. Ослін. 768. Жубра. 769. Пастернак. 770. Лас. 771. Фаланга. 772. Риксат. 773. Ітамі. 774. Лом-кіл. 775. Рафінад. 776. Агіланта. 777. Ослін. 778. Жубра. 779. Пастернак. 780. Лас. 781. Фаланга. 782. Риксат. 783. Ітамі. 784. Лом-кіл. 785. Рафінад. 786. Агіланта. 787. Ослін. 788. Жубра. 789. Пастернак. 790. Лас. 791. Фаланга. 792. Риксат. 793. Ітамі. 794. Лом-кіл. 795. Рафінад. 796. Агіланта. 797. Ослін. 798. Жубра. 799. Пастернак. 800. Лас. 801. Фаланга. 802. Риксат. 803. Ітамі. 804. Лом-кіл. 805. Рафінад. 806. Агіланта. 807. Ослін. 808. Жубра. 809. Пастернак. 810. Лас. 811. Фаланга. 812. Риксат. 813. Ітамі. 814. Лом-кіл. 815. Рафінад. 816. Агіланта. 817. Ослін. 818. Жубра. 819. Пастернак. 820. Лас. 821. Фаланга. 822. Риксат. 823. Ітамі. 824. Лом-кіл. 825. Рафінад. 826. Агіланта. 827. Ослін. 828. Жубра. 829. Пастернак. 830. Лас. 831. Фаланга. 832. Риксат. 833. Ітамі. 834. Лом-кіл. 835. Рафінад. 836. Агіланта. 837. Ослін. 838. Жубра. 839. Пастернак. 840. Лас. 841. Фаланга. 842. Риксат. 843. Ітамі. 844. Лом-кіл. 845. Рафінад. 846. Агіланта. 847. Ослін. 848. Жубра. 849. Пастернак. 850. Лас. 851. Фаланга. 852. Риксат. 853. Ітамі. 854. Лом-кіл. 855. Рафінад. 856. Агіланта. 857. Ослін. 858. Жубра. 859. Пастернак. 860. Лас. 861. Фаланга. 862. Риксат. 863. Ітамі. 864. Лом-кіл. 865. Рафінад. 866. Агіланта. 867. Ослін. 868. Жубра. 869. Пастернак. 870. Лас. 871. Фаланга. 872. Риксат. 873. Ітамі. 874. Лом-кіл. 875. Рафінад. 876. Агіланта. 877. Ослін. 878. Жубра. 879. Пастернак. 880. Лас. 881. Фаланга. 882. Риксат. 883. Ітамі. 884. Лом-кіл. 885. Рафінад. 886. Агіланта. 887. Ослін. 888. Жубра. 889. Пастернак. 890. Лас. 891. Фаланга. 892. Риксат. 893. Ітамі. 894. Лом-кіл. 895

Коли Ольга Тиховід стане героїнею?

Черговий Указ Президента України про присвоєння звань матерів-героїнь став для трьох жительок села Синьооківка Золотоніського району радісною подією. Ніна Бабенко та Віра Сидоренко, котрі народили і виховали по шестеро дітей, Наталія Шевченко, мати п'ятьох дітей, удостоїлися державної відзнаки і отримали встановлену законом матеріальну винагороду.

А ось мешканці села Мліїв Городищенського району Ользі Тиховід, яка виростила 12 дітей, досі таке звання не присвоєно. Про неї, 44-річну жінку, залишену чоловіком сам на сам з дітьми, не раз писала місцева преса. Тричі розповідав про турботи багатодітної матері «Голос України», отримавши на ці публікації близько сотні листів з усієї України та з-за кордону. Наші читачі, схвилювані долею матері та її дітей, відгукнулися не лише словами підтримки. На адресу Тиховідів прихилили посилки з дитячими речами,

грошові перекази. Народний депутат України Сергій Терещук, міністр агропромислової політики України Юрій Мельник подарували родині електричну плиту та пральну машину.

А що ж місцева влада? Ні голова райдержадміністрації, ні голова райради так і не відвідали Тиховідів. Як і обласне управління з питань сім'ї, молоді та спорту. Натомість районне начальство зби́рало якісь кошти і передало багатодітній родині... старий телевізор «Берізка». Про те, що Ользі Тиховід потрібно допомогти провести до хати газ, ніхто й не обмовився. Хоч вся вулиця давно газифікована.

— Я вже пережила найтяжчі часи, — говорить зараз Ольга Григорівна. — Коли народила найменшого сина, а від сім'ї до іншої жінки пішов мій чоловік. І не просто пішов від мене, а відцурався від своїх дітей. Мені було важко матеріально, а ще більше — морально. Тепер старші доньки повиходили заміж, народили мені онуків. Вдома залишилося шестеро. Знаю, багато односельців засуджують мене за те, що я народила дванадцятро дітей. Та Бог ім суддя. Як і тим, хто за законом повинен поклотатися про присвоєння мені звання матері-героїні. Найбільша для мене нагорода — мої діти.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

У дитячій каші знайшли заборонене борошно

ПРИПИС
м. Київ,

№ 015.

30 березня 2009 року

Про заборону реалізації на території міста Києва товару «Дитяча каша мультизлакова молочна з яблуком та персиком» ТМ «Карапуз», виробник згідно з маркуванням ТОВ «Південний консервний завод дитячого харчування», адреса виробника: м. Херсон, вул. Петренка, 7, виготовленого згідно з ТУ У 15.8-31760036-038:2007, до складу якого входить пшеничне борошно

Спеціалістами Головного Київського міського управління у справах захисту прав споживачів під час проведення планової перевірки дотримання законодавства про захист прав споживачів встановлено випадки реалізації продукції «Дитяча каша мультизлакова молочна з яблуком та персиком» ТМ «Карапуз», виробник згідно з маркуванням ТОВ «Південний консервний завод дитячого харчування», адреса виробника: м. Херсон, вул. Петренка, 7, виготовленого згідно з ТУ У 15.8-31760036-038:2007, до складу якої згідно з маркуванням входить пшеничне борошно.

Використання пшеничного борошна під час виробництва продуктів дитячого харчування заборонено ч. 9 ст. 9 Закону України «Про дитяче харчування».

Листом від 25.03.09 №84 ТОВ «Південний консервний завод дитячого харчування» підтвердило, що під час виробництва товару «Дитяча каша мультизлакова молочна з яблуком та персиком» дійсно використовується пшеничне борошно.

Керуючись ст. 26 Закону України «Про захист прав споживачів» від 01.12.2005 року № 3161-IV, Положенням про головні управління (управління) у справах захисту прав споживачів в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі», затвердженим наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.11.2006 року №332, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 27.01.2007 року

№69/13336, Положенням про порядок припинення (заборони) господарюючими суб'єктами видантаження, реалізації (продажу) і виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг, що не відповідають вимогам нормативних документів, затвердженим постановою Верховної Ради України від 25.01.1995 №26/95-РР

ПРИПИСУЮ:

1. Заборонити реалізацію на території м. Києва товару «Дитяча каша мультизлакова молочна з яблуком та персиком» ТМ «Карапуз», виробник згідно з маркуванням ТОВ «Південний консервний завод дитячого харчування», адреса виробника: м. Херсон, вул. Петренка, 7, виготовленого згідно з ТУ У 15.8-31760036-038:2007, до складу якого входить пшеничне борошно.

2. Ознайомити суб'єктів підприємницької діяльності та споживачів з приписом Головного управління через засоби масової інформації.

3. Попередити суб'єктів господарської діяльності, що у випадку порушення припису до них будуть застосовані адміністративно-господарські санкції згідно зі ст. 23 Закону України «Про захист прав споживачів», а посадові особи цих підприємств будуть притягнуті до відповідальності згідно зі ст. 1882 КУПАП.

4. Контроль за виконанням припису покласти на першого заступника начальника Головного управління Амелчакова О. К.

**Начальник Головного управління
О. ДУНАЄВСЬКИЙ.**

ОГОЛОШЕННЯ

3 червня 2009 р. о 12.00 відбудуться звітно-виборні збори акціонерів ЗАТ "Інститут Харківський Промтранспроект" за адресою: м. Харків, вул. 23 Серпня, 20-А, 2 пов., конференц-зала. Реєстрація акціонерів з 10.00 до 11.45.
Порядок денний:
1. Звіт правління товариства за 2008 рік.
2. Звіт спостережної ради товариства за 2008 рік.
3. Звіт ревізійної комісії за 2008 рік.
4. Затвердження балансу та результатів фінансово-господарської діяльності за 2008 рік.
5. Розподіл прибутку за 2008 рік, визначення терміну та порядку виплати дивідендів.
6. Вибори голови та членів правління.
7. Вибори ревізійної комісії.
Для участі у зборах акціонерам необхідно мати документ, що посвідчує особу; представникам акціонерів, додатково, доручення, оформлене згідно з чинним законодавством.

Правління.

Постановою господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 03.04.2009 у справі № 44/190-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «Біант» (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 18, код ЄДРПОУ 35429633) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором банкрута призначено ініціуючого кредитора — Товариство з обмеженою відповідальністю «С. ДЖ. Р. Груп» (код ЄДРПОУ 34981754, 01042, м. Київ, вул. П. Лумумби, 13).
Письмові заяви кредиторів направляти до Господарського суду м. Києва та ліквідатору впродовж тридцяти днів від дня опублікування оголошення.
Установчі документи та печатку Банкрута вважати втраченими.

ПРИКАРПАТСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА ТОВАРНА БІРЖА ЗАКАРПАТСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

Біржовий бюлетень
Згідно заявки та договору-доручення Ужгородської МДПІ на аукціонні торги виставляється об'єкт нерухомого майна, що належить ДП радгосп-заводу "Великолазівський":
Лот №1: навис для сільськогосподарських машин (літ. "А"), загальною площею 861.2 м², площею забудови - 883.3 м², будівельним об'ємом - 4417 м³, що розташований за адресою: Закарпатська область, Ужгородський район, с. Великі Лази (мкрн. "Горяни"), вул. Стуса В., 34 д. Будівля навису має такі конструктивні характеристики: фундаменти: бетонні, стіни- цегляні з трьох сторін, перекриття-дерев'яні, покрівля-шифер, внутрішнє оздоблення-відсутнє,двері-металеві ворота, підлога- асфальтобетонна, внутрішні інженерні системи -відсутні. *Початкова ціна продажу становить: 64028.40 гривень (шістдесят чотири тисячі двадцять вісім гривень 40 коп.), в т.ч. ПДВ- 10671.40 гривень.* Земельна ділянка в ціну продажу не входить. Питання землекористування покупцеві вирішує самостійно згідно чинного законодавства.
Майно продається в погашення заборгованості перед бюджетом та цільовими фондами.
Організатор аукціону Прикарпатська універсальна товарна біржа (Закарпатське представництво), його адреса: Закарпатська область, м.Мукачево, вул. Я.Мудрого,1, 3-ій поверх; тел./факс: 8(03131) 2-23-43.
Аукціон відбудеться за місцем знаходження організатора аукціону через 10 робочих днів з дати даної публікації , а саме **29 квітня 2009 року об 11.00 годині.**
При подачі заяви потенційні покупці сплачують окремими платіжними дорученнями: гарантійний внесок в розмірі 10% від початкової ціни об'єкта продажу, реєстраційний збір - 17 гривень, плата за квиток учасника аукціону - 17 гривень на розрахунковий рахунок Прикарпатської універсальної товарної біржі - **р/р №26005000005922 в ВАТ "Фольксбанк", м.Львів, МФО 325213, код ЗКПУ 30106752.**
За довідками звертатись з 10.00 до 17.00 годин за телефонами:
у м.Мукачево, Закарпатської області: 8(03131) 2-23-43 - брокерська контора ТОВ "Бізнес-Консалтинг".
у м.Ужгород, Закарпатської області (Ужгородська МДПІ): 8(0312) 64-37-35.

1. Замовник торгів: Товариство з обмеженою відповідальністю "Сервіс-Інвест" код ЄДРПОУ 31018149
1.1 Поштова адреса замовника: 83001, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151 2. Інформація про предмет закупівлі: Роботи з реконструкції ПС "ХСПКЗ №1" 3. Оголошення про проведення торгів було опубліковано в газеті "Голос України" №1 (4501) від 09.01.2009 р., а також на офіційному Інтернет-сайті НКРЕ України www.ncrc.gov.ua за №75556 4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визнана найкращою: 07.04.2009 р. 5. Вартість договору: 5 988 347,00 (п'ять мільйонів дев'яносто вісімдесять вісім тисяч триста сорок сім) грн. 00 коп. з ПДВ. 6. Інформація про переможця торгів 6.1.Назва: ТОВ "Електроналадка", код ЄДРПОУ 31386990 6.2. Поштова адреса переможця: 83119, м.Донецьк, вул. Щетиніна, 24а 6.3. Телефон: (062) 345-91-07

Постановою Господарського суду Полтавської області (вул. Зигіна, 1, м. Полтава, 36000) від 11.09.08 р. по справі № 18/40 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Приватного виробничо-комерційного підприємства «Алекс», код ЄДРПОУ 25168516, адреса: вул. Головка, 10, кв. 109, м. Полтава, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Васіна Є. Є. (ліцензія № 271528 від 15.11.2005 р.) , адреса: пр-кт Вавілова, 5, кв. 11, м. Полтава, 36004.

Постановою господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 03.04.2009 у справі № 44/189-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «Тшекай» (код ЄДРПОУ 35689869, 01010, м. Київ, вул. 1. Мазепи, 26).
Письмові заяви кредиторів направляти до Господарського суду м. Києва та ліквідатору впродовж тридцяти днів від дня опублікування оголошення.
Установчі документи та печатку Банкрута вважати втраченими.

ОГОЛОШЕННЯ про проведення загальних зборів учасників КС «ГАРАНТ СОЮЗ»
Спостережна рада кредитної спілки «ГАРАНТ СОЮЗ» (м. Дніпропетровськ) повідомляє про проведення засідання загальних зборів учасників Спілки з наступним порядком денним:
1. Затвердження результатів діяльності КС «ГАРАНТ СОЮЗ» за 2008 рік.
2. Затвердження звітів про роботу органів управління КС «ГАРАНТ СОЮЗ» за 2008 рік.
3. Обрання членів органів управління КС «ГАРАНТ СОЮЗ».
4. Прийняття рішення про припинення діяльності КС «ГАРАНТ СОЮЗ». Засідання відбудеться 22.05.2009 р. о 18 годині 00 хвилин за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Чичеріна, 4-А (актова зала). Початок реєстрації учасників - 17 година 00 хвилин, закінчення - 17 година 45 хвилин. Для реєстрації та участі в засіданні загальних зборів при собі мати паспорт.
Зауваження та пропозиції щодо порядку денного ви можете надіслати на адресу: 49006, м. Дніпропетровськ, а/с № 567.
Спостережна рада КС «ГАРАНТ СОЮЗ».

Постановою Господарського суду м. Києва від 25 березня 2009 р., справа № 49/73-6 ТОВ «Технофетіш» (01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 44-А, оф. 65, код 34715667) визнано банкрутом.

Постановою Господарського суду м. Києва від 18 березня 2009 р., справа № 49/74-6 ТОВ «Інноваційне будівництво» (01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 44-А, оф. 65, код 34866357) визнано банкрутом.

У зв'язку з перереєстрацією об'єднаного кооперативу по будівництву та експлуатації гаражів, стоянок - ГБК «Центр» (ідент. код 22933821, 01032, м. Київ, вул. Л. Толстого, 59) повідомляємо, що печатка-дублікат є недійсною.
Голова правління, гендиректор А. І. Овсянніков.
тел. 288-00-90

1. Замовник торгів: Товариство з обмеженою відповідальністю "Сервіс-Інвест" код ЄДРПОУ 31018149 1.1 Поштова адреса замовника: 83001, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151 2. Інформація про предмет закупівлі: провід та кабель ізольовані, а саме: Лот 1: Кабель контрольний; Лот 2: Кабель силовий. 3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане в газеті "Голос України" №27(4527) від 14.02.2009 р., а також на офіційному Інтернет-сайті НКРЕ України www.ncrc.gov.ua за №77086. 4. Дата акцепту тендерних пропозицій, що визнані найкращими: 10.04.2009 р. 5. Вартість договору: Лот 1 - 450 966 (чотириста п'ятдесят тисяч дев'яносто шістьдесят шість) грн. 33 коп. з ПДВ, Лот 2 - 373 207 (триста сімдесят три тисячі двісті сім) грн. 12 коп. з ПДВ. 6.Інформація про переможця торгів: Лот 1 6.1. Назва: ТОВ "Компанія "Лікург", код ЄДРПОУ 30277469 6.2. Поштова адреса переможця: 83048, м. Донецьк, вул. Визволення Донбасу, 8-Б 6.3. Телефон: (062) 311-81-18 Лот 2 6.7. Назва: ТОВ "Компанія "Лікург", код ЄДРПОУ 30277469 6.8. Поштова адреса переможця: 83048, м. Донецьк, вул. Визволення Донбасу, 8-Б 6.9. Телефон: (062) 311-81-18

Господарський суд міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) визнав банкрутами та відкрив ліквідаційні процедури стосовно: Товариства з обмеженою відповідальністю ТОВ «Агро-ресурс-XXI» (01021, м. Київ, вул. Грушевського, 9, кв. 66; код ЄДРПОУ 30435506; п/р 2600200001450 в АКБ «Правекс-Банк», м. Київ, МФО 321983), постанова № 44/169-б від 03.04.2009 р.; Товариства з обмеженою відповідальністю «Андріївський торговий дім» (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 30; код ЄДРПОУ 31171010; п/р 26008101034953 в АППБ «АВАЛЬ», м. Київ, МФО 322506), постанова № 44/170-б від 03.04.2009 р.
Ліквідатором призначено суб'єкта підприємницької діяльності Капелюшного Ігоря Вікторовича (03037, м. Київ-37, а/с-53). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою ліквідатора та господарського суду міста Києва.

Звіт Державної служби автомобільних доріг України про витрачання коштів Державного бюджету України за 2008 рік					
Відповідно до Закону України "Про Державний бюджет України на 2008 рік" Державною службою автомобільних доріг України було здійснено такі витрати:					
Код економічної класифікації витратів	Найменування	Загальний фонд, (тис. грн.)		Спеціальний фонд, (тис. грн.)	
		Затверджено на рік	Касові видатки	Затверджено на рік	Касові видатки
X	Видатки – усього у тому числі:	57503,0	53801,7	10375132,8	9353642,8
1000	Поточні видатки	26266,5	26197,7	4484348,8	4478697,2
1100	Видатки на товари і послуги	11011,9	11009,8	646755,4	642960,2
1110	Оплата праці працівників бюджетних установ	6534,7	6534,7	0,0	0,0
1111	Заробітна плата	6534,7	6534,7	0,0	0,0
1120	Нарахування на заробітну плату	2222,0	2220,3	0,0	0,0
1130	Придбання предметів постачання і матеріалів, оплата послуг та інші видатки	1084,6	1084,4	632255,4	628602,7
1131	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	65,6	65,6	0,0	0,0
1135	Оплата транспортних послуг та утримання транспортних засобів	465,0	464,9	0,0	0,0
1136	Оренда	0,0	0,0	0,0	0,0
1137	Поточний ремонт обладнання, інвентарю та будівель; технічне обслуговування обладнання	210,0	210,0	0,0	0,0
1138	Послуги зв'язку	193,0	193,0	0,0	0,0
1139	Оплата інших послуг та інші видатки	151,0	150,9	632255,4	628602,7
1140	Видатки на відрядження	325,0	324,8	0,0	0,0
1160	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	832,1	832,1	0,0	0,0
1161	Оплата теплопостачання	89,5	89,5	0,0	0,0
1162	Оплата водопостачання і водовідведення	15,8	15,8	0,0	0,0
1163	Оплата електроенергії	84,5	84,5	0,0	0,0
1165	Оплата інших комунальних послуг	642,3	642,3	0,0	0,0
1170	Дослідження і розробки, видатки державного (регіонального) значення	13,5	13,5	14500,0	14357,5
1171	Дослідження і розробки, окремі заходи розвитку по реалізації державних (регіональних) програм	0,0	0,0	14500,0	14357,5
1172	Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	13,5	13,5	0,0	0,0
1200	Виплата процентів (доходу) за зобов'язаннями	0,0	0,0	681996,5	681996,5
1300	Субсидії і поточні трансферти	15254,6	15187,9	3155596,9	3153740,5
1310	Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	15254,6	15187,9	3155574,9	3153740,5
1350	Поточні трансферти за кордон	0,0	0,0	22,0	0,0
2000	Капітальні видатки	31236,5	27604,0	5390784,0	4403945,1
2100	Придбання основного капіталу	16,5	16,5	0,0	0,0
2110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	16,5	16,5	0,0	0,0
2120	Капітальне будівництво (придбання)	0,0	0,0	0,0	0,0
2121	Будівництво (придбання) житла	0,0	0,0	0,0	0,0
2300	Придбання землі і нематеріальних активів	0,0	0,0	0,0	0,0
2400	Капітальні трансферти	31220,0	27587,5	5390784,0	4403945,1
2410	Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	31220,0	27587,5	4980444,0	3993611,1
2420	Капітальні трансферти органам державного управління інших рівнів	0,0	0,0	410340,0	410334,0
4110	Надання внутрішніх кредитів	0,0	0,0	500000,0	47100,5
4111	Надання кредитів органам державного управління інших рівнів	0,0	0,0	500000,0	471000,5

Деталізація за бюджетними програмами інформації щодо витрачання коштів за статтями економічної класифікації витратів (КЕКВ), розмір яких перевищує 5 000,0 тис.гривень , наведена далі:

КЕКВ	Найменування	Загальний фонд, (тис. грн.)		Спеціальний фонд, (тис. грн.)	
		Затверджено на рік	Касові видатки	Затверджено на рік	Касові видатки
1111	Заробітна плата в тому числі КПКВК 3111010 "Керівництво та управління у сфері будівництва, ремонту та утримання автомобільних доріг"	6534,7	6534,7	0,0	0,0
1139	Оплата інших послуг та інші видатки в тому числі КПКВК 3111020 "Розвиток мережі і утримання автомобільних доріг загального користування" КПКВК 3111030 "Погашення зобов'язань за кредитами, отриманими під гарантію Кабінету Міністрів України на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування"	6534,7	6534,7	0,0	0,0
1171	Дослідження і розробки, окремі заходи розвитку по реалізації державних (регіональних) програм в тому числі КПКВК 3111020 "Розвиток мережі і утримання автомобільних доріг загального користування"	0,0	0,0	8789,8	5904,2
1200	Виплата процентів (доходу) за зобов'язаннями в тому числі КПКВК 3111030 "Погашення зобов'язань за кредитами, отриманими під гарантію Кабінету Міністрів України на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування"	0,0	0,0	623465,6	622698,5
1310	Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям) в тому числі КПКВК 3111020 "Розвиток мережі і утримання автомобільних доріг загального користування"	15254,6	15187,9	14500,0	14357,5
2410	Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям) в тому числі КПКВК 3111020 "Розвиток мережі і утримання автомобільних доріг загального користування"	31220,0	27587,5	681996,5	681996,5
2420	Капітальні трансферти органам державного управління інших рівнів в тому числі КПКВК 3131030 "Погашення зобов'язань за кредитами, отриманими під гарантію Кабінету Міністрів України на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування"	0,0	0,0	681996,5	681996,5
4111	Надання кредитів органам державного управління інших рівнів в тому числі 3131600 "Розвиток автомагістралей та реформа дорожнього сектору"	0,0	0,0	315574,9	3153740,5

Дорожніми організаціями Укравтодору протягом 2008 року здійснювались постійні роботи з утримання мережі автомобільних доріг загального користування загальною протяжністю 169,5 тис. км. У 2008 році введено в експлуатацію 130,1 км автомобільних доріг загального користування. Протяжність капітально відремонтованих автодоріг становить 200,5 км. З метою підвищення якості дорожніх робіт шляхом розроблення і впровадження прогресивних проектних рішень, сучасних матеріалів і нових технологій, розвитку систем контролю за станом автомобільних доріг, нормативно-технічного забезпечення функціонування та розвитку дорожнього господарства за 2008 рік виконано 177 прикладних наукових розробок. Побудовано 37 соляних складів. Завдяки роботі дорожніх організацій у 2008 році кількість дорожньо-транспортних пригод із зазначенням виявлених недоліків в експлуатаційному утриманні доріг знизилась на 71% у порівнянні з 2007 роком, знято з обліку 42% місць концентрації дорожньо-транспортних пригод. В цілому на фінансування бюджетної програми 3111020 "Розвиток мережі і утримання автомобільних доріг загального користування" за 2008 рік спрямовано 7011401,3 тис. грн. В рамках реалізації спільних проектів України та ЄБРР протягом 2008 року було отримано та спрямовано на ремонт дороги кредитні ресурси ЄБРР на суму, еквівалентну 130 507,8 тис. грн. за Другим проектом "Ремонт автомобільної дороги Київ-Чоп" та на суму, еквівалентну 340 492,7 тис. грн. за Третім проектом "Ремонт автомобільної дороги Київ-Чоп". Протягом 2008 року здійснювались виплати за кредитами, залученими в попередні роки на розвиток автодоріг. В цілому на погашення та обслуговування кредитів спрямовано 1 304 695,0 тис.грн. Усі боргові зобов'язання за кредитами на 2008 рік виконані своєчасно і в повному обсязі. На фінансування бюджетної програми 3111040 "Будівництво автодорожньої складової залізнично-автомобільного мостового переходу через р. Дніпро у м. Києві" за 2008 рік спрямовано 156212,0 тис. грн. Крім того, Державною службою автомобільних доріг відповідно до вимог Закону України "Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України" було також забезпечено спрямування коштів на субвенції місцевим бюджетам для фінансування автомобільних доріг комунальної власності, а саме: КПКВК 3131030 "Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Запоріжжя на будівництво автодорожньої магістралі через річку Дніпро у м. Запоріжжя" в сумі 350 000,0 тис. грн.; КПКВК 3131050 "Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Севастополя на розбудову транспортної мережі м. Севастополя" в сумі 60 334,0 тис. грн. В цілому на фінансування усіх бюджетних програм Укравтодору спрямовано на 1 021 484,0 тис. грн. менше, ніж було передбачено, через неповне надходження коштів до спеціального фонду Державного бюджету України із визначених Законом України "Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України" джерел.

ОГОЛОШЕННЯ

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор **Українського державного управління "Укрвогнетривкоксохім"**, повідомляють про проведення аукціону з продажу активів. На аукціон виставляються активи УДУ "Укрвогнетривкоксохім", зі зниженням початкової ціни продажу на 30%, які знаходяться за адресою: м. Донецьк, вул. Щорса, 24, оф. 37: 1. Комп'ютерна та офісна техніка, початкова ціна продажу - **2322,81грн. у т. р. ПДВ**, гарантійний внесок - **232,28грн.** 2. Побутові прилади, меблі, жалюзі, початкова ціна продажу - 2984,11грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 298,41грн. 3. Фіксованими умовами аукціону та переліком майна можна ознайомитись у організатора аукціону. Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників аукціону - 17,00грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД ВАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОК-ПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі в аукціоні необхідно надати письмову заяву організатору аукціону Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 27 календарних днів до 13.00 год. 12 травня 2009р. включно. Аукціон відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 15 травня 2009р. об 11.00 год. на товарній біржі "Центральна Українська біржа", за адресою: м. Донецьк, вул. Щорса, 83/30 . Переможець аукціону на підставі затвердженого протоколу аукціону укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором УДУ "Укрвогнетривкоксохім". Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83.

Постановою Господарського суду м. Києва від 25.02.2009 року по справі № 15/604-б Приватне підприємство «С — Гамма» (03143, м. Київ, вул. Метрологічна, 14-6, код ЄДРПОУ 30607027) було визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Зазначеною постановою ліквідатором було призначено арбітражного керуючого Дорошенка Я. В. (ліцензія серії АВ № 307408 від 13.04.2007 року), адреса для надсилання поштової кореспонденції: м. Київ, 01033, а/с 113, Дорошенко Я. В.

В оголошенні про порушення справи про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Лист» (ГУ № 40 за 5.03.2009 р.) слід читати: «ухвалою Господарського суду Луганської області від 10.01.2009 р.».

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) ухвалою від 24.03.2009 р. порушив провадження по справі № 16/57/09 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Азов-Буд-Інвест» (69083, м. Запоріжжя, вул. Східна, б. 9, код ЄДРПОУ 36015289, р/р 2600201753860 в ВАТ «Укрексімбанк», м. Запоріжжя, МФО 313979).

Розпорядником майна боржника призначено Швеця Дмитра Івановича (ліцензія на право здійснення діяльності арбітражного керуючого серія АВ № 081115 від 12.07.2006 р.), 69124, м. Запоріжжя, вул. Калнишевського, 10/44, тел.: 8 (067) 611-06-20). Всі заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, б-р Шевченка, б. 307) від 17 березня 2009 року у справі № 14/4633 Дочірнє підприємство «Чигириненерготорг» відкритого акціонерного товариства «Черкасиобленерго», 20900, м. Чигирин Черкаської області, вул. Миру, б. 1, ідентифікаційний код 05424911, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Юдицького Олександра Вікторовича (адреса поштова: 18018, м. Черкаси, пр-т Хіміків, б. 60, кв. 9, юридична: 65490, м. Теплодар Одеської області, пр-т Енергетиків, б. 85, кв. 5), ліцензія Міністерства економіки України АВ № 176122 від 19.07.2005 року, тел.: +38 050 333-71-20, тел./факс: +38 047 265-09-66.

Заяви кредиторів підприємства приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення за поштовою адресою ліквідатора.

06.04.2009 р. господарським судом Сумської області (40011, м. Суми, пр. ім. Т. Г. Шевченка, 18/1) винесено ухвалу по справі № 7/392-08 про визнання банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Птахорадгосп «Мирний» (42342, Сумська область, Сумський район, с. Косівщина, вул. Польова, 1, ід. код 03569195, п/р 26007310733101 в ТОВ «Володимирський», м. Суми, МФО 337836), якою припинено процедуру ліквідації, передбаченою ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», перейдено до загальних судових процедур у справі про банкрутство передбачених ст. 11 вказаного Закону.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Іваненко Наталію Олександрівну, ліцензія серії АВ № 158304 від 19.10.2006 р. (40004, м. Суми, вул. Металургів, буд. 24, кв. 81).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Полтавської області (м. Полтава, вул. Зигіна, 1) постановою від 22.01.2009 р. по справі 18/91 ухвалив подальший розгляд справи та ліквідацію Карлівського районного міжгосподарського комбінату по комунальному обслуговуванню сільського населення «Райсількомунгосп» (м. Карлівка, вул. Комарова, 9, код ЄДРПОУ 05442659; р/р 26002362502001 в Ф. «Полт. ГРУ ЗАТ КБ «Приватбанк», м. Полтава, МФО 331401) здійснювати на підставі загальної судової процедури - ліквідації банкрута.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Лазарева Ф. Е., ліцензія АВ № 116272 від 09.02.05 р.; адреса: 36002, м. Полтава, вул. Матросова, 27. Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації цього оголошення.

У зв'язку з відсутністю печаток, штампів, установчих та фінансових документів цього підприємства, вважати їх недійсними.

АКІБ "УкрСиббанк" оголошує про проведення відкритого конкурсу з вибору потенційних партнерів для здійснення мерчандайзингу інформаційних матеріалів у відділеннях Банку. Пропозиції приймаються до 15 квітня 2009 року включно. За довідками звертатися за телефоном: (044) 537-49-06. www.ukrsibbank.com

Господарський суд Чернігівської області (14000, м Чернігів, пр-т Миру, 20) постановою від 31.03.2009 р. у справі № 4/177 б/62 відкрив ліквідаційну процедуру щодо ЗАТ «Бахмачгазбуд», код ЄДРПОУ 21402795 (Чернігівська область, м. Бахмач, вул. Калініна, 78).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Стук Ірину Михайлівну (ліцензія Мінекономіки України від 23.03.2006 р., серія АВ № 271749 (14008, м. Чернігів, пров. Нахімова, 50).

Господарський суд Донецької області 06.04.2009 р. згідно ст. 51 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» Постановою по справі № 5/17Б визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Куйбишевське» (ЄДРПОУ 00182538), адреса: 83096, м. Донецьк, вул. Воїнська, 16 «А», та відкрив ліквідаційну процедуру терміном на 6 місяців. Ліквідатором призначена арбітражний керуючий Несвіт Людмила Пилипівна (ліцензія № 668263), адреса: м. Донецьк, вул. М. Маметової, 8/2.

Постановою господарського суду Харківської області від 20 лютого 2009 р. по справі № Б-19/165-08 Єлизаветівське комунальне підприємство "Надія" (Харківська обл., Лозівський р-н, с. Єлизаветівка, майдан Шевченка, 3, код ЄДРПОУ 33724817)визнано банкрутом та розпочато ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Черкасова С. А. (ліц. АВ № 271717 від 02.03.2006 р.). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації цього оголошення за адресою: 64662, Харківська обл., Лозівський р-н, с. Світловщина, вул. Жовтнева, 4.

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 10/43-09 про банкрутство закритого акціонерного товариства «Браїлівський сокоморсовий завод» (23130, Вінницька область, Жмеринський район, смт. Браїлів, вул. Чайковського, 10, р/р 26000279962002 в Приватбанк, МФО 302689, код ЄДРПОУ 31527849).

Розпорядником майна призначено Томашука Миколу Савелійовича (ліцензія АВ № 271790 від 04.04.2006 року, с. Майдан Чапельський, 1-й пров. Лісовий, 16).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються господарським судом протягом місяця з дня опублікування.

Постановою господарського суду Сумської області (40030, м. Суми, пр-т Шевченка, 18/1) по справі № 6/79-09 від 02.04.2009 р. Приватне підприємство «Есмань» (41460, Сумська область, Глухівський р-н, с. Некрасове, вул. Пушкіна, 32, код 34171815, р/р 26006007715001 в СРУ ФАКБ «Надра», МФО 337535) визнано банкрутом відповідно до ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чупруна Євгена Вікторовича (ліцензія серія АВ № 347189 від 05 вересня 2007 р., адреса: м. Суми, вул. Петропавлівська, 74, к. 49А).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

15 квітня в Україні мінлива хмарність, місцями незначні опади. Вітер південно-західний, 5—7 м/с. Температура вночі 1—6 градусів тепла, удень повітря прогріється до 11—16 градусів. У західних областях місцями денна температура підніметься до 16—21 градуса.

□ 1744 (за ін. даними — 1745). Народився письменник Денис Фонвізін, засновник російської соціальної комедії («Бригадир», «Недоросток»). □ 1787. Царський указ про формування Катеринославського козацького війська. □ 1849. Проголошено незалежність Угорщини. □ 1852. У Києві, при університеті святого Володимира, створено центральний архів стародавніх актів. □ 1888. Народився мовознавець Леонід Булаховський. Автор, зокрема, праці «Питання походження української мови». □ 1944. Бахчисарай, Алушту і Судаку визволено від німецько-фашистської окупації. □ 1960. На Тернопілі, на хуторі Лози, відбувся останній бій загону УПА.

Турнірна хроніка

Бокс. Донецьк. В'ячеслав Сенченко (28-0, 20 нокаутів) став новим чемпіоном світу за версією WBA у напівсередній вазі, перемігши у 12-раундовому поєдинку Юрія Нухненка (28-1-1, 13 нокаутів) рішенням суддів: двічі 116:112 і 118:110.

***

Український боксер Олег Єфимович (напівлегка вага) захистив титул чемпіона Європи у поєдинку, котрий відбувся у Донецьку, із французом Османом Актаком. Бій продовжувався усі 12 раундів, за підсумками яких судді одноголосно визнали переможцем Єфимовича — 119:109, 120:108, 119:109. Таким чином, український спортсмен удруге захистив титул чемпіона EBU.

Хокей. Торунь (Польща). Чемпіонат світу. Перший дивізіон В. 11 квітня. Румунія—Італія. 0:11. Нідерланди—Польща. 1:3. **Велика Британія—Україна. 2:4 (0:0, 1:1, 1:3).** **Шайби:** Кларк, 29, Мейерс, 49 — Шафаренко, 39, Литвиненко, 48, 58, Варламов, 57.

Баскетбол. Матч усіх зірок Суперліги-2009. Миколаїв. 11 квітня. **Україна—Легіон. 123:128 (29:30, 36:42, 35:28, 23:28).** Найрезультативніші: Україна — Гладир — 24 + 9 передач, Скutelьник — 19, Лішук — 17, Салтовець — 15, Агафонов — 13, Раєвський — 13; Легіон — Алексан-дер — 22 + 9 підбирань, Такер — 17, Овенс — 16, Томпсон — 14 + 6 підбирань, Маркошвілі — 12, Келлі — 12.

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 22-й тур. «Прикарпаття» (Івано-Франківськ) — «Сталь» (Алчевськ). 2:1. «Закарпаття» (Ужгород) — «Десна» (Чернігів). 3:1. «Фенікс-Іллічівець» (Калініно) — «Олександрія». 0:0. «Енергетик» (Бурштин) — «Дністер» (Овідіополь). 0:0. «Севастополь» — «Волинь» (Луцьк). 4:1. «Геліос» (Харків) — «Кримтеплиця» (Молодіжне). 0:1. «Нафтовик-Укрнафта» (Охирка) — «Динамо-2» (Київ). 2:2. «Княжа» (Шасливе) — «ІгроСервіс» (Сімферополь). -:+.

«Оболонь» (Київ) — 44 очка, «Закарпаття» — 42, «Севастополь» — 38, «ІгроСервіс» — 35, «Десна» — 32, «Волинь», «Олександрія» — по 31, «Сталь» — 29, «Кримтеплиця», «Фенікс-Іллічівець» — по 26, «Дністер», «Динамо-2» — по 25, «Нафтовик-Укрнафта» — 23, «Княжа» — 20, «Прикарпаття» — 20, «Геліос» — 18, «Енергетик» — 12.

Сторінку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Три — з чотирьох

Художня гімнастика. Київ. «Кубок Дерюгіної». Етап гран-прі. Киянка Ганна Безсонова (на знімку) виграла три з чотирьох видів на цих змаганнях. Наша найкраща гімнастка перемогла у вправах зі скакалкою, обручем та стрічкою. Ще одна українка, Аліна Максименко здобула три бронзові медалі — у вправах зі стрічкою, скакалкою та обручем. Срібло у цих видах здобула росіянка Дарія Кондакова. Вона виграла змагання з м'ячем, другою в цьому виді була Сільвія Мітева з Болгарії, третьою — Світлана Рудалова з Білорусі.

У багатоборстві в перший день змагань перемогла Безсонова, другою стала Кондакова, третьою — Ірина Різенсон з Ізраїлю. Крім того, Безсонова отримала титул Міс турніру. На Кубок Дерюгіної не приїхали три перші гімнастки Росії — Євгенія Канаєва, Віра Сесіна та Ольга Капранова.

Фото агентства «Прес-КІТ».

На «золотій» ноті

Важка атлетика. Бухарест (Румунія). Чемпіонат Європи. Чоловіки. Можна сказати, що українська команда завершила турнір на «золотій» ноті. Вагова категорія понад 105 кг. Українець Ігор Шимченко (на знімку, на найвищій сходинці п'єдесталу пошани) завоював геть усе «золото». У сумі наш чемпіон набрав 433 кг (203 — ривок + 230 — поштовх).

Це велика золота медаль. А ще Ігор отримав дві малі вищі нагороди за перемоги в окремих вправах. Друге і третє місце посіли: Велагич (Німеччина) — 418 кг (190+228) і Писарєв (Росія) — 418 кг (193+225).

Днем раніше у змаганні атлетів вагової категорії до 105 кг ще

один український богатыр Олександр Торхотій виборов малу золоту медаль у поштовху і велику срібну в сумі — 405 кг (181+224). Найкраща сума у росіянина Сморчкова — 411 кг (190+221). Великою бронзовою медаллю відзначено Вишняускаса з Литви — 405 (182+123).

Фото з сайту IWF. net

...Здалеку і в самісінькі «дев'ятки»

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 23-й тур. 11—12 квітня.

«Зоря» — «Харків». 2:0. 6 000 глядачів. **Арбітр** — Швецов (Одеса). **Голи:** Джінані, 32, Курилов, 52.

«Таврія» — «Кривбас». 0:1. 7 800 глядачів. **Арбітр** — Шандор (Львів). **Гол:** Мотуз, 32.

«Львів» — «Металург» (Донецьк). 0:1. 600 глядачів. **Арбітр** — Задиран (Дніпропетровськ). **Гол:** Дімітров, 90+2.

«Дніпро» — «Ворскла». 2:1. 10 900 глядачів. **Арбітр** — Геренда (Калуш). **Голи:** Гоменюк, 3, Назаренко, 85 — Сачко, 22. **Вилучено** Ярмаша («Ворскла», 62, два попередження).

«Іллічівець» — «Металург» (Запоріжжя). 1:1. 6 000 глядачів. **Арбітр** — Лісенчук (Київ). **Голи:** Мельник, 23 — Тейку, 68. На 31-й хвилині Воробей («Іллічівець») не реалізував пенальті.

«Шахтар» — «Арсенал». 3:0. 17 000 глядачів. **Арбітр** — Грисьо (Львів). **Голи:** Гладкий, 51, Левандовський, 73, Жадсон, 79. **«Шахтар»:** П'ятов, Срн, Кучер, Чижов (Фернандіньо, 46), Шевчук, Левандовський, Дуляй, Вілліан, Жадсон, Кастільо (Гладкий, 46), Морено (Селезнєв, 66).

«Металіст» — «Карпати». 1:1. 16 000 глядачів. **Арбітр** — Сіренко (Сімферополь). **Голи:** Девич, 50 — Кузнецов, 7. **Вилучено** Голодюка («Карпати», 42, два попередження).

«Динамо» — «Чорноморець». 3:1. 4 800 глядачів. **Арбітр** — Зубарєв (Слов'янськ). Його замінив Покидько (Полтава, 90). **Голи:** Несмачний, 3, Кравченко, 72, Алієв, 85 — Бондаренко, 58. **«Динамо»:** Шовковський, Мандзюк, Асатіані, Юссуф, Несмачний, Гусєв (Мілевський, 65), Гіоане, Нінкович (Вукоевич, 45), Ярмоленко (Алієв, 64), Кравченко, Бангура.

1. «Динамо»	20	1	2	59—14	61
2. «Шахтар»	13	7	3	35—14	46
3. «Металіст»	13	6	4	36—21	45
4. «Металург» Д	12	4	7	29—20	40
5. «Ворскла»	10	7	6	24—20	37
6. «Металург» Зп	10	7	6	24—23	37
7. «Дніпро»	8	8	7	21—19	32
8. «Карпати»	7	8	8	28—26	29
9. «Кривбас»	7	8	8	19—27	29
10. «Зоря»	7	6	10	24—34	27
11. «Таврія»	6	5	11	27—34	23
12. «Арсенал»	5	6	11	14—27	21
13. «Чорноморець»	8	2	13	25—32	20
14. «Іллічівець»	4	5	14	22—42	17
15. «Львів»	3	7	13	14—30	16
16. «Харків»	2	9	12	14—32	15

Матч у Києві залишив подвійне враження. Ну, хоча б тому, що господарі вийшли у досить незвичному складі. Втім, дивного тут мало. І можна зрозуміти їхнього наставника. Адже ціла група його підопічних останнім часом грала багато. І, природно, добряче втомилася. Тому Юрій Сьомін дав їм можливість відпочити, а їхнім колегам — ще один шанс своєю грою підтвердити претензії на місце в складі.

Враховуючи все це, можливо, киянам й бракувало злагодженості у колективних діях. А от забивали вони фантастично красиво: всі м'ячі поклали здалеку і щоразу в самісіньку «дев'ятку». Алієв ще й підтвердив клас «реалізатора» ударів зі стандартів. А для Кравченка це був перший гол у чемпіонатах України в складі «Динамо».

Хоча після того, як одесити також ефектно зрівняли рахунок, Сьомін терміново кинув у бій випробуваних виконавців і вони вплинули на перебіг подій. Юрія Павловича запитали на прес-конференції: «Чи міг вийти на поле Гільєрме, якби матч склався інакше?»

— Так, ми планували його участь у поєдинку. Але всі три заміни були спрямовані на посилення гри, оскільки три-

валий час результат матчу був під сумнівом. Для бразильця просто не вистачило місця у складі.

Сам поєдинок, либонь, варто розділити на дві частини. У першому таймі моментів у нас було обмаль. Адже ми не мали особливого успіху в атаці. А от у другому таймі, особливо в його другій половині, показали досить привабливий футбол. Створювали моменти, взяли під контроль м'яча, та й гру загалом...

У добромум гуморі перебуває й інший наш учасник чвертьфіналу Кубка УЄФА. «Шахтар» упевнено і переконливо розігрався з «Арсеналом», традиційно незручним для себе суперником. Цей успіх і втрата очок у домашньому матчі проти «Карпат» харківського «Металіста», дозволили «гірникам» знову вийти на «чисте» друге місце.

Мірча Луческу, як і його колега Сьомін, випустив на зустріч з «канонірами» напіврезервний склад. Але в першому таймі господарі хоч і мали перевагу, реалізувати її ніяк не змогли. І лише після того, як у другому таймі на заміну вийшли Гладкий і Фернандіньо, справа швидко зрушила з мертвої точки.

Отже, виграші «Шахтареві» і «Динамо», схоже, додали доброго настрою. Тож побажаємо їм у четвер успішно вирішити французьке питання і організувати український півфінал Кубка УЄФА.

***

Чемпіонат Франції. 31-й тур. **«Марсель» — «Гренобль». 4:1.** **Голи:** Тайво, 52 (п), 65, Ілтон, 59, Брандау, 89, — Куртуа, 90. **«Марсель»:** Манданда, Мірс (Вільтор, 46), Ілтон, Родрігес, Тайво, Каборе, Вальбуена, Шейру (Мбамі, 57), Бен Арфа, Брандау, Ньянг (Сана, 46).

«Ліль» — ПСЖ. 0:0. ПСЖ: Ландро, Сеара, Камара, Траоре, Маконда, Макелеле, Клеман, Сессеньон, Ротен (Шантом, 86), Жюлі (Люїндула, 68), Оаро.

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.
ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 735
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

